

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 9

"Kelervio" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ VASARIO - FEBRUARY 29
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro kainą 20 centų

68-TIEJI METAI

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$7.00
pusei metų - 6 months .. \$4.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Nixonas už Cho En-lai šypsena parduoda Taiwaną

Sutarė panaikinti Taiwanie amerikiečių karo bazę, nors komunistai didesnių nuolaidų nepadarė. Dalis susitarimų dar lieka paslapyje.

...Prezidento Nixono ir jo palydovų savaitę trukusi viešnagė komunistinėje Kinijoje baigėsi. Prezidentas, dar kiek pabuvojęs Hang-ho ir Sanchajuje, buvo iškilmingai išlydėtas namo. Iš Sanchajaus aerodromo išlydėjo pats Chou En-lai, garbės sargybos, plevėsuojančios abiejų kraštų vėliavos, apie tūkstantis tylių žiūrovų. Visa tai po mandagiai šalto sutikimo, po vaišių, po ilgų valandų slaptų pasitarimų, po palaipsniui didėjančio "draugiškumo" ir "nuosirdumo".

Spaudos atstovus jau seniai nervino pasitarimų slaptumas. Buvo įtariama, kad prie uždarų durų langų daromas kažkoks biznis, kažkas perkama ir parduodama, kaip slaptoje politikoje būna. Chou En-lai didėjanti šypsena leido spėti, kad kiniečiai jau yra gęvi ar turi vilties gauti iš JAV kairiųjų nuolaidų, patys nieko neduodami. Ir štai, viešnagė gale abiejų partnerių išleistas bendras 1800 žodžių komunikatas tuos spėjimus beveik ir patvirtino.

Komunikate pabrėžiamas sutarimas išplėsti kinų-amerikiečių prekybinius ryšius, kultūrinius santykius, mokslo, lininkų, sportininkų bei žurnalistų pasikeitimą ir diplomatinis ryšius, kurie būsią palaikomi per Pekingą atitinkamais laikotarpiais atvykstantį atsakingą JAV atstovą.

Komunikate nieko nepasakyta apie Indokinijos karą ir jo užbaigimą, nors, manoma, tas klausimas slaptuose pasitarimuose neabejotinai buvo nagrinėjamas. Svarbiausia — JAV padarė didžiausią nuolaidą Tautinės Kinijos (Taivano) sąskaiton.

Po 18 valandų derybų JAV-bės už atnaujinimą santykių su komunistine Kinija sutiko panaikinti savo karinę bazę Taiwanie. Kitaip sakant, lyg ir atitraukti amerikiečių gynybos skėtį nuo Čiang Kai - šeko galvės.

Nors komunikate neminima, kad JAV atsikako 1955 metų gynybos sutarties su Taiwanu, atseit, lyg ir paliekama galimybė, kad JAV Taiwaną, reikaliui esant, gins, bet karinės bazės panaikinimas yra vistiek to antikomunistinio fronto dalies apnuoginimas ir delikt-

nas Čiang vėlimas. Tai šiol puose ti visai Kinijos susilaukė o smūgio.

Tiesa, šiandien ar rytoj komunistai jos dar neužims, bet ateityje gali būti daug pavoju.

Komunikato žodžiai apie amerikiečių traukimą iš Taiwan, Tautinėje Kinijoje sukėlė išgastį.

Nors komunikatą pribarsyta daug gražių žodžių apie tarptautinio įtempimo mažinimą, nors esama komplimentų Korėjai ir Japonijai, bet Tautinės Kinijos "nurasymas" visur sukėlė gūpestį. Tas faktas parodė, kad negalima pasitikėti didžiųjų valstybių pažadais, nes jų politika visada yra savanaukiška.

Manoma, kad po šito pavvyzdžio Japonija, kuri taip pat priklauso nuo amerikiečių gynybos, dabar pradės pati ginkluotis ir gamintis atominius ginklus savo apsaugai.

JAV respublikonų dešiny, sis sparnas, kuris visada palaikė Čiang Kai-šeką, tokio mis nuolaidomis taip pat nėra patenkintas. Ypač, kad už Taiwan gynybos apnuoginimą telaimėta tik Chou En-lai šypsena.

Žinoma, komunikate paskelbta tik dalis susitarimų. Dar didesnė dalis iki tam tikro laiko bus laikoma paslapyje.

Izraelis šiais metais numato parduoti bonų už \$450 milijonų. Iš tos sumos 95% JAV-se. Čia jau parduota \$125 ml. 460 tūkstančių, todėl neabejojama, kad per metus bus surinkta ir visa minėta suma.

Sovietijoje iš bepročių ligoninės paleista poetė Gorbanevskaja, kuri buvo sumita ir ten įgrūsta už 1968 m. demonstravimą prieš Čekoslovakijos okupaciją.

Kalifornijos aukščiausias teismas panaikino mirties bausmę.

Izraelio lėktuvai ir pėstininkai buvo įsiveržę į Libano teritoriją ir ten naikino partizanų stovyklas. Dėl to buvo kilę aštrūs ginčai net Jungtinėse Tautose.

Hot Springs mirė prof. K. Račkauskas

Vasario 24 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė profesorius Konstantinas Račkauskas, 66 m. amžiaus, buvęs Lietuvos ir Fordhamo universiteto profesorius, tarptautinės teisės ir politinių mokslus studijavęs Paryžiuje, Romoje ir Berlyne, teisių daktaro laipsnį gavęs Paryžiuje.

Velionis yra išleides studiją apie Lietuvos konstitucijas.

Neseniai buvo rašyta, kad jis iš savo kuklių santaupų po \$2,000 paaukojo Vlikui Brazinskams gelbėti ir Lietuvos Enciklopedijai anglų kalba leisti.

Velionis paliko liūdinčius sūnus Rolandą ir Raimundą su šeimomis, brolių Vytautą ir seserį Mariją Karužienę Lietuvoje.

Lietuvių Rašytojų Draugijos premija

I Lietuvos Rašytojų Draugijos premijos jūr komisiją įeina Kotryna Grigaitytė, Paulius Jurkus, Pranas Naujokaitis, Leonardas Žitkevičius ir Antanas Sabalis, Lietuvos Fondo atstovai. Komisija vertins 1971 metų dailiosios literatūros knygas. Premijos mecenatas (1,000 dol.) yra Lietuvos Fondas.

Ir New York Times apie latvių skundą

New York Times laikraštis tik vasario 27 d. laidojo savo skaitytojus painformavimą apie latvių komunistų skundą, pasiųstą Europos komunistams. Tam reikalui dienraštis paskyrė visą skiltį.

Sudane, didžiausioje Afrikos valstybėje, valdžia nuo pat nepriklausomybės gamino 1956 metais veda karą ilėliais (negrais, stabmeldžiais ar katalikais). Šiomis dienomis su tais opozicionieriais buvo susitarta ir pietinei sričiai duota daugiau teisių savarankiškai tvarkytis.

Dvyliką metų rungsis su jautiausias arenoje El Cordobes metė tą amatą, nors per metus uždirbdavo iki \$3 mil. Jis savo savo apsisprendimą aiškina, jog esą daug kitų dalykų, kurių jis nežinąs, o norėtų žinoti. Be to, jis noris vaidinti filmuose.

Vasario 28 d. Šveicarijoje buvo nesmarkus žemės drebėjimas. Žemė silpiai drebo ir Pietų Kalifornijoje.



Kovo 18 ir 19 dienomis Chicagoje Lietuvos Fondo ruošia Clevelando Grandinės koncertą. Čia koncertui ruošti komitetas su Lietuvos Fondo valdybos pirmininku dr. J. Valaičiu vieno posėdžio metu. Iš kairės į dešinę sėdi — dr. J. Valaitis, S. Dziugienė, kom. pirm. inž. Br. Nainys; stovi — K. Barzdukas, dr. A. Razma, dr. F. Kaunas ir St. Dziugas.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Priešinasi sutarčiai su sovietais

V. Vokietijos kraštų taryba pasisakė prieš sutartį su Sovietų Sąjunga.

Didelė opozicija jai yra ir reichstage. Pirmąjį skaitymą baigus, sutartis duota užsienio reikalų ir teisų komisijoms išnagrinėti. Gegužės mėnesį numatoma vėl ją svarstyti reichstage, ir birželio mėnesį bus balsuojama patvirtinti ar atmesti.

Sutartį remia dabartinė koalicija — socialdemokratai ir demokratai. Reichstage jie turi mažą daugumą, bet spėjama, kad ji laimės sutartis bus patvirtinta.

Sovietų S-ga minės 50 metų sukaktį

Šiais metais sukanka 50 metų nuo Sovietų Sąjungos įkūrimo. Ta sukaktį komunistų partija nutarė minėti gruodžio 30 d. ir isakė visiems tuoju pradėti toms iškilinėms ruoštis.

Komunistai valdžią pagrobė Rusijoje 1917 m. rudė, bet tik po 5 metų tebuvo oficialiai paskelbta Sovietų Sąjunga, nes po revoliucijos dar ilgai vyko krašte civilinis karas ir neramumai.

Nixonas į Maskvą vyks gegužės mėn.

Aplankęs Kiniją, prezidentas Nixonas jau seniai numatė vykti į Maskvą tartis su Kremliaus vadais. Tai jo kelionė numatyta gegužės mėnesį, spėjama, 22 dieną. Sovietų Sąjungoje prezidentas išbus 5-7 dienas.

Amerikos Lietuvių Taryba renka parašus petijai, kuri bus įteikta prezidentui, prieš jam išvyksant. Joje atkreipiamas dėmesys į Lietuvos dabartinę padėtį ir Simo Kuodirko likimą.

Naujos sovietų raketos virš mūsų galvų

Jos galėsiančios nuskristi 4000 jūrų mylių ir iš Danijos sąsiaurio pasiekti šiaurės rytų ir centralines JAV-bių sritis.

Italija vis dar negali sudaryti valdžios

Giulio Andreotti sudarytas ministrų kabinetas tepajėgė išsilaikyti tik 9 dienas, nes jis buvo sudarytas vien iš krikščionių demokratų ir remiamas dar poros mažų partijų.

Buvęs prezidentas Saragat, dabar senatorius, smarkiai kritikavo krikščionis, kad jie į vyriausybę neleidžia kitų partijų atstovų.

Paskutinėmis žiniomis, Italijos prezidentas palcdo parlamentą ir rinkimus paskyrė gegužės mėnesį.

Didelė nelaimė V. Virginijoje

Vakarų Virginijoje Buffallo Creek slėnyje sugriuvus užtvankai, vanduo užliejo apylinkės miestelius. Kol kas žinoma, kad žuvo jau 60 žmonių, bet dar apie šimtus kitų nėra jokių žinių. Gali būti ir jie nuskendę. Be namų liko apie 4,000 žmonių.

Tik kelios valandos prieš tą nelaimę užtvankos pareigūnas pareiškė, kad užtvanką yra pakankamai stipri ir joks pavojus negresia.

Ta užtvanka priklauso privačiai bendrovei.

Suomijoje sudaryta socialistų valdžia

Nepavykus susitarti su centro partijomis, Suomijoje vyriausybę sudarė Rafael Paasio vien iš socialdemokratų.

Angela Davis paleista iš kalejimo už \$102,000 užstatą. Jos teismas prasidėjo San Jose, Kalifornijoje.

Ji kaltinama parūpinusi ginklus 3 kaliniams. Dėl to žuvo 4 žmonės. Davis yra komunistė ir komunistų paskelbta kankine.

Britanijoje angliakasiai sutiko patvirtinti sutartį. Jų atlyginimai bus pakelti \$15 savaitei. Jie dėl to streikavo 7 savaites.

Šiaurės Airijoje teroristų sunkiai sužeistas vidaus reikalų ministras Taylor.

JAV žvalgyba turi žinių, kad sovietai jau išbandė iš povandeninio laivo paleidžiamą naują didelio pajėgumo su atominiu užtaisų raketą, kuri dabar galinti nuskristi 3,000 jūros mylių, o dar patobulinta sieksianti ir 4,000. Ta sovietų raketos bandymo programa vadina si SS-NX 8, ir, admiralas Thomas H. Moor žodžiais, tas naujasis ginklas tuoju būsiąs pateiktas vartojimui.

Minėta povandeninė sovietų raketa galėsianti nuskristi daug toliau už amerikietiškąją Poseidon, tepasiekiančią tik 1,750 mylių. ir Polaris, galinčią nuskristi 2,880 mylių. Tuo būdu ji galinti pasiekti šiaurės rytų ir net centines JAV sritis, su darydama čia didelę grėsmę.

Sovietai statą ir naujus, daug didesnius, povandeninius laivus, kurie būsią ginkluoti tomis pagerintomis raketomis.

Tuo tarpu JAV senatas ir atstovų rūmai dar vis rūpinasi sumažinti išlaidas bet kokiam JAV ginklavumui, nors yra žinoma, kad kaiku, riosse ginklavinimosi srityse sovietai Amerika ne tik pasi-vijo, bet ir pralenkė.

Dosnus kandidatas į prezidentus

I prezidentus kandidatuoja ir itakingas kongresmanas Mill. Jis siūlo pakelti senatvės pensijas 20%. Atstovų rūmai yra nutarę pakelti nuo birželio mėnesio tik 5%.

Šiaip Mill yra švėkštus, bet, sumanęs kandidatuoti į prezidentus, suminkštėjo, nes tikisi palenkti savo naudai 27 mil. pensininkų.

Kiek to dosnumo parodys kongresas, dar pamatysime.

Rytų Vokietijoje jau seniai buvo nusavintos pramonės ir prekybos imonės ir žemės ūkis, bet amatininkai dar galėjo savarankiškai dirbti. Šiomis dienomis komunistų vadas Honecker pareiškė, kad ir amatininkai nebegalės atskirai dirbti, o turės susijungti į kolektyvus ir naudotis "socialistinės gamybos pažanga". Taip jau seniai yra Sovietų Sąjungoje, kur ir šiandien dar nemaža problema, kai reikia pataisyti batus.

Bostonas gali būti pavyzdys LF miliona baigti pradėdant

ALFONSAS NAKAS

Mūsų bendradarbis iš Hot Springs, Ark., rašo:
"Šiais metais aukos buvo skaldomos tarp Altos ir LB Centro. Toks aukų skaldymas sumažino aukotojus, ir dažnas, nesuprasdamas reikalo, visai neaukvoja".

Šia proga galime pasididžiuoti, kad Bostone šitokios nelaimės nėra. Čia Vasario 16-sios sukakties minėjimus visą laiką rengia Altos skyrius, nesivaržydamas dėl pirmenybės nei savo tarpe, nei su kitomis organizacijomis.

Čia Vasario 16-sios proga niekas niekam neperša, kam kas turi aukoti ir kam neaukoti.

Čia lietuviai patys gerai supranta ir laisva valia pasirenka, ką ir kada paremti.

Jie gerai žino, kad turime mūsų pačių įsteigtus politinius veiksmus — Amerikos Lietuvių Tarybą (Altą) ir Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą (Vliką), kurie vadovauja mūsų pastangoms Lietuvai laisvę atgauti.

Čia visiems aišku, kad minėtų organizacijų veiklą reikia finansuoti, paremti ir kad Vasario 16-sios sukaktis yra tam reikalui pagrindinė proga.

Kai į bostoniečius kreipiamasi kita proga ir kitu reikalu, jie taip pat nelieka kurti. Kai Balfas primena vargą vargančių mūsų tautiečius, — Bostone niekad nepriūsta geros širdies lietuvių, pasiryžusių ištieti pagalbos ranką. Čia niekas neatstumia ir Lietuvių Bendruomenės, kai ji tinkamu laiku kreipiasi aukos svarbia muždaviniai. Primintina ir tai, kad Bostonui skirta Lietuvių Fondo kvota jau seniai su kaupu surinkta, kuo negali pasigirti daug didesnės ir turtingesnės kolonijos.

Bostono lietuvių sąmoningumą patvirtina ir šių metų Vasario 16-sios minėjime surinktos aukos. Viso labo šiemet čia surinkta \$4,107 (tai dar negalutinė suma, nes minėjime nebuvo visi dar visi atsiuntę savo auką). Iš tos sumos Altai skirta \$2,895, Vlikui per Tautos Fondą — \$870, Lietuvių Fondui — \$145, Lietuvių Bendruomenei — \$82, Jaunimo Informacijos Centrai — \$50, Jaunimo Kongresui — \$50. Tuo būdu Altai ir Vlikui suaukota \$3,765 ir kitoms organizacijoms tik \$342, arba tik 8%.

Jei ir kitų vietovių lietuviai sektų bostoniečių pavyzdį, nebūtų nei tokių nusiskundimų, kuriuos mini mūsų bendradarbis iš Hot Springs.

Nelaimė, kad yra paskirų žmonių, kurie mūsų veiklą skaldo, ir net organizacijos veikėjų, kurie kaisioja pagalius į kitos organizacijos ratus ir kenkia visų bendram darbui. Kolkas Bostone tokie "veiklai" dar nėra dirvos ir linkėtina, kad jos ir nebūtų.

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS IR APSISPRENDIMO TEISĖ

Praeitą savaitę ALTos pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir vicepirmininkas dr. Kazys Šidlauskas buvo nuvykę į Washingtoną dalyvauti Vasario 16 d. minėjime JAV senatės ir Atstovų rūmuose.

Šia proga ALTos atstovai aplankė Valstybės departamentą Rytų Europos skyriaus vicedirektorių Doyle Martin, su kuriuo turėjo visą valandą užtrukusį pokalbį. Kai Martin kalbėjo lietuviams Philadelphiaje, tai jo kalbos pasėkoje lietuvių spaudoje pasirodė aiškinimų, kad JAV Baltijos tautos pripažįstama laisvo apsisprendimo teisė (self-determination) nebūtinai reiškianti teisę į nepriklausomybę. D. Martin buvo paklaustas, kodėl Valstybės departamentas kalba apie tautos apsisprendimą, o ne apie lietuvių tautos suvereninių teisių vykdymo atstatymą, kuris buvo sovietų agresijos sutrukdytas. Mes laikome, kad lietuvių tauta 1918 m. vasario 16 d. aktu, kur patvirtino Lietuvos Steigiamasis Seimas, visiems laikams yra apsisprendusi būti laisva ir joks naujas tautos apsisprendimas nereikalingas.

D. Martin paaiškino, kad Valstybės departamentas vartoja šį tautos apsisprendimo terminą, turėdamas galvą, je galimą Europoje kitokią, negu griežtai atskirų suvereninių valstybių santvarką, po to, kai Baltijos tautos bus lemta atgauti laisvę. Galimas dalykas, kad bus sukurtos Europos Jungtinės Valstybės, į kurias įsijungs ir Baltijos valstybės. Tuomet Baltijos tautų suverenitetas liktų apribotas, todėl JAV nori vartoti pačią plačiausią sąvoką, kuri neapribotų lietuvių tautai apsispręsti ir kitaip, negu už pilną neapribotą suverenitetą. Nežiūrint to, D. Martin sutiko, kad tik pilną savo suvereninių teisių vykdymą atgavus tauta gali nuspręsti, kad jos suverenumas būtų apribotas.

Toliau pokalbyje buvo paliestas jau anksčiau keltas Baltijos kraštų diplomatinis ir konsularinis atstovybių išlikimo klausimas, kuris buvo paliktas svarstyti Valstybės departamento teisiniams ekspertams. Ryšium su tuo D. Martin palietė mūsų anksčiau keltą dvigubos JAV ir Lietuvos pilietybės klausimą, kurią galimybę buvo pripažinusios paskutiniosios Lietuvos konstitucijos. Kiek šis klausimas

Dideli ir svarbūs yra šie 1972-ji metai laisvojo pasaulio lietuviams. Tai Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso metai. Ketvirtosios Tautinių Šokių Šventės (šokėjus irgi iš visų kontinentų sutrauksiančios) metai. Naujos lietuviškos operos (K. V. Banaičio "Jūratės ir Kastyčio") pastatymo metai. Ir pagaliau Lietuvių Fondo dešimtmecio sukakties metai. Pirmieji trys įvykiai apibūrinami apčiuopiamomis datomis, ir apie juos pakalbėsime kitomis progomis. Lietuvių Fondas, 1962-aisiais metais gimęs, nori remtis į jokią smulkesnę datą. Lietuvių Fondas yra pasiryžęs sukaktį švęsti ištisus metus. Užtat apie Lietuvių Fondo reikalus ir noriu pakalbėti pirmiausia.

Lietuvių Fondo, kuris pradžioje vadinosi "milijoniniu fondu", užmąnytojas ir pirmasis pirmininkas buvo dr. Antanas Razma. Tai katalikų - ateitininkų atstovas, o pagal politinę spalvą dargi ir LFB narys, taigi frontininkas. Pirmuosius dvejus ar trejus metus ir stambieji LF rėmėjai, su tūkstančių dolerių įnašais jam talkon atėję, irgi buvo LFB vyrai (dr. Juozas Kazickas, dr. Kazys Ambrozaitis bei keletas kitų).

Apie Lietuvių Fondo užuomazgą, apie jo iki kelių dešimčių tūkstančių dolerių užaugimą, anuomet ir terašė vadinamoji "katalikų" spauda. Nors dr. A. Razmos idėja — sutelkti milijono dolerių nejudomą kapitalą, o jo nuosimčius kasmet išmokėti degantiems kultūriniais reikalais — daugeliui patiko, bet konkrečiai prie fondo augimo prisidėti ir jį visoje spaudoje propaguoti iš karto buvo delsimas. Ilgainiui tiek LF užmąnytojas bei jo pirmieji rėmėjai, tiek ir iš šalies lėtą fondo augimą stebintieji įsitikinę, kad arba Lietuvių Fondas taps visų lietuvių remiamu fondu, arba jis mirs nuo anemijos. Čia reikia nuosirdžiai pasakyti, jog dr. Antanas Razma nepagailėjo laiko nei raštams, nei kelionėms į aplinkinius miestus, nei kontaktams tarp kitų įsitikinimų chiegiškių, kad daugumą perkabėtų, kad įtikintų, jog Lietuvių Fondas nėra vien frontininkų reikalas, bet visų lietuvių; jog ne keliolikos ar kelių dešimčių, kad ir pačių turtingųjų, saujelė gali miliona į krivą sunėsti, o tūkstančiai tautiečių tegali tauti atlikti. Ilgainiui dr. A. Razmos žodžiais ėmė vis daugiau ir daugiau žmonių patikėti. Vieno jo atsilankymo į Detroitą proga LF idėjos visuotinumui bei nauda patikėjo ir šių žodžių autorius.

Nekalbėsiu, kada Lietuvių Fondas "įsipilietino", kada jis "išėjo į žmones". Nebeieškosiu siūlo galo, kada į jį masiniai visokių įsitikinimų piliečiai pradėjo savo šimtinės ir tūkstantinės nešti. Tik trumpai pasakysiu, kad per devynerius gyvavimo metus jis išaugo į didelį milžiną. Štai maždaug galutiniai skaičiai, 1972 m. vasario antroje pusėje šias eilutes rašant:

tikrųjų LF narių, aukojusių ne mažiau kaip šimtine, yra be kelių 3000 (trys tūkstančiai!); sutelkta pagrindinio kapitalo 720,000 (septyni šimtai dvidešimt tūkstančių!) dolerių; palūkanų gauta ir lietuviškiems kultūriniais reikalams išdalinta per 140,000 (šimtą keturiasdešimt tūkstančių!) dolerių.

Galima ir reikalinga LF vadovybę kritikuoti, jai patarimus per spaudą ir ypač LF mėtiname narių suvažiavime duoti (ypač, kiek tai liečia jautrų palūkanų skirstymo reikalą), bet niekam nebevalia skleisti šmeižto, jog Lietuvių Fondas tebesas tik katalikų, netgi tik frontininkų fondas. Tie, kurie tokiais tauškalais tebesiverčia, tegu paaiškina, kur gi rasti Amerikoje tris tūkstančius aktyvių frontininkų? Niekio panašaus nėra. Beveik tris ketvirtis milijono sutelkęs Lietuvių Fondas, yra visų lietuvių, nes visi, išskyrus komunistus, metai po metų į jį stoja, jį augina.

Dešimtuosius metus eidamas, Lietuvių Fondas ryžtasi kuo greičiau pasiekti užsibrėžtą tikslą — **sutelkti miliona dolerių**. LF vadovai darys viską, kad milijonas būtų užbaigtas iki šių 1972-ųjų metų galo. Specialūs vajai bus ruošiami visuose didžiuliuose JAV lietuvių telkiniuose, pradėdant Chicago, Detroitu, New Yorku ir Bostonu, baigiant Los Angeles metropoliu. Trys tūkstančiai LF narių,

simas liečia tarptautinius santykius, D. Martin pareiškė, kad JAV pilietis negali būti laikomas turįs ir kurio nors kito krašto pilietybę.

Jei eity reikalas apie pripažinimą kokios nors egzistinės vyriausybės arba kokio kito organo atstovauti pavergtai tautai, tai pirmoji eilė reikėtų nustatyti, ar JAV piliečiai nelemia ir nederiguoja tokio organo veiklos.

Pokalbio eigoje buvo paminėtas faktas, kad estai, esą, Švedijoje formuoja Estijos egziline vyriausybę, kuriai sieksia JAV pripažinimo. D. Martin pasakė, kad šiuo atveju reikės aiškinti tos vyriausybės sudėtį ir jos teisinį pagrindą.

ALTos atstovams apleidžiant D. Martin kabinetą, jo prieangy jau laukė priėmimo Estijos generalinis konsulas New Yorke, einas atstovo pareigas prie JAV vyriausybės, Jakson.

ALTos Informacija



Lietuvių Fondo pirmininkas dr. Jonas Valaitis, vieno posėdžio metu suradęs visiems tinkamą sprendimą ir todėl labai linksmas nusiteikęs.

Nuotrauka B. Gulbinsko

jeigu visus juos laikyti vedusių šeimų galvomis ir kiekvieną jų atstovaujantį vidutiniškai 5 asmenų šeimą, tepima tik penkiolika tūkstančių lietuvių. O ir didžiausi pesimistai gyvųjų aktyviųjų JAV lietuvių dar šiandien randa apie penkias dešimtis tūkstančių, tad daugiau nei trigubai, kaip LF parėmusiųjų skaičius. Kur gi jie? Ko jie dėsia? Ko jie laukia? Jei dar trys tūkstančiai šiais sukaktuviniais metais tik po šimtinę atneštų, milijonas būtų sukauptas su kaupu.

Ne kartą čia Keleivyje ir kitur esu rašęs ir ne kartą dar kartosiu, kad nėra geresnio sau paminklo, kaip LF nario vardas. Kapai gėlėmis puošiami tol, kol vyrai, žmonos ir vaikai dar gedi. Tai tik keliolikos, geriausių atvejų dviejų ar trijų dešimčių metų laikotarpis. Granito ir cemento kryžiai išsilaiko, kad ir niekieno neprižiūrimi, kad ir nelankomi, kad jų įrašų ir niekam nebojant, gal šimtą metų. Lietuvių Fondo narių pavardės išliks daug ilgiau, negu gėlės ir granitas. Jos išliks specialiam leidiny — aukso knygoje, — kai tik milijona bus sutelktas. Nuosimčiai vėl ir vėl bus skiriamai lietuviškai kultūrai šiame krašte klesėti, o, Lietuvai laisvę atgavus, pagrindinis kapitalas bus sunaudotas krašto atstatymo reikalams. Kas gi iš mūsų netikime tautos išlikimą? Kas netikime Lietuvos laisvės aušrą? Kas netikime, kad mūsų kraujas užjūryje bus tautai reikalingas ir už dešimtmecio? Kas netikime, jog bus reikalingas ir mūsų kapitalas?

Dabartinę Lietuvių Fondo valdybą sudaro: pirmininkas dr. Jonas Valaitis, 1-mas vicepirmininkas A. Reklaitis, 2-ras vicepirmininkas J. Kučėnas, 3-čias vicepirmininkas S. Dziugas, sekr. K. A. Girvilas, izd. K. Barzdukas. Tarybą: pirm. dr. K. Ambrozaitis, sekr. dr. F. Kaunas, nariai — dr. G. Balukas, Bern. Brazdžionis, H. Daras, F. Eidimtas, V. Kamantas, dr. J. Kazickas, dr. P. Kisielius, V. Kutkus, V. Naudžius, S. Rauckinas, dr. A. Razma, A. Reklaitis, A. Sabalis, dr. V. Šimaitis, A. Vakselis, dr. J. Valaitis. Kontrolės komisiją — K. Grina, P. Kilius, V. Orentas. Investavimo komisiją — H. Daras, dr. P. Kisielius, V. Naudžius, dr. V. Šimaitis. Skirstymo komisiją — dr. G. Balukas, V. Kamantas, dr. A. Razma. Teisiniai patarėjai — adv. dr. V. Yasus ir adv. P. Zumbakis.

Keleivio skaitytojams čia turiu pabrėžti, kad šiuo metu patį svarbiausią — LF valdybos pirmininko — postą turi gryniausias socialdemokratas dr. Jonas Valaitis.

Ką kiti rašo?

LIETUVIS VYSKUPAS IR LIETUVYBĖ

Vyskupas Vincas Brizgys yra vadinamas lietuvių vyskupu. Atseit, jam turi rūpėti visi lietuvių reikalai.

Chicago visuomenininkas Jonas Bertašius. Naujienose išskelęs nevieną reikalą, kuriuo turėtų rūpintis, bet jais nesirūpina JAV Lietuvių Bendruomenės vadovai, vasario 18 d. laidoje rašo:

"Ar A.L.B-nės vadovybė nereikėtų pasibelti ir į mūsų vyskupo V. Brizgio duris bei išsiaiškinti, kokie yra jo, kaip Lietuvos vyskupo, uždaviniai tą lietuviybę išlaikyti, stiprinti ir ilgesniam laikui pratęsti.

"Spaudoje skaičiau, kad vyskupas V. Brizgys, dalyvaudamas Detroito pirmosios komunistų iškilnės, savo pamokslu pabrėžęs, jog esą, nesvarbu, kokia kalba

vaikai esą ruošiami pirmajai komunijai, svarbu esą tik tai, kad jie būtų paruošti.

"Tuo būdu išeina, kad ir mūsų vyskupas kartuoja senųjų Amerikos lietuvių kunigų skelbtus tvirtinimus, kad mes katalikai, o lietuviybė reikalauja paliekami nežinia kieno valiai.

"Vienas senosios kartos jaunimo Vyčių organizacijos narių man taipgi pasakojo, kad vysk. V. Brizgiui apsigyvenus Chicagoje, jis būvęs pakviestas į Vyčių seimą, kuris visuomet atidaromas su malda ir senų papročių, virtusių jau tradicija, malda kalbama tik lietuviškai, nors pačiame seime kalbamasi daugiausia angliškai. Visų nustebimui, vysk. V. Brizgys tą įžangos malda atkalbėjęs angliškai, pirmą kartą sulaužydamas tą seną Vyčių seimo tradiciją.

"Pagaliau ar L. B-nės vadovybė neranda reikalo išsiaiškinti ir dėl vysk. V. Brizgio dabartinės užimtos pozicijos prieš Sv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų organizacijos dedamas pastangas atgauti iš Cody turėtas teises kapinių tvarkyme ir dėl lietuviškų laidojimo tradicijų išlaikymo.

"Dabartinė vysk. V. Brizgio pozicija šiame reikale yra palanki lietuviškajai katalikiškai visuomenei visai nesuprantama ir daranti tiesiog gėdą."

ašikinti ir dėl vysk. V. Brizgio dabartinės užimtos pozicijos prieš Sv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų organizacijos dedamas pastangas atgauti iš Cody turėtas teises kapinių tvarkyme ir dėl lietuviškų laidojimo tradicijų išlaikymo.

"Dabartinė vysk. V. Brizgio pozicija šiame reikale yra palanki lietuviškajai katalikiškai visuomenei visai nesuprantama ir daranti tiesiog gėdą."

NEMALONŲ FAKTAI

Chicago visuomenininkas inž. J. Jurkūnas, kalbėdamas Vasario 16 minėjime Clevelande, tarp kitko priminė:

"1969 m. Chicagoje mokykloje surinktais daviniais, apklausinėti maždaug 400 mokinių pareiškė:

Su tėvais kalba lietuviškai 70%, o kur kiti 30%? Su draugais kalba lietuviškai tik 3%. Po vieną knygą paskaito 23%. Prenumeruoja Eglutę 18%. Perverčia lietuvišką laikraštį 65%. Visai nieko neskaito 26%."

Taip buvo 1969 m. Šiandien, be abejonės, nėra geriau, greičiau dar blogiau.

Tai liūdni tikrovės faktai.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI KONGRESE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį ir šiemet paminėjo JAV senatas ir Atstovų rūmai. Iki vasario 18 d. kalbėjo arba pranešimus įtraukė į kongreso leidinį 19 senatorių ir 66 kongresmanai.

Lietuvos atstovo Juozo Kajecko suruoštame priėmimo dalyvavo per 150 svečių.

New Yorko generalinio konsulo A. Simučio ir Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikausko suruoštame priėmimo dalyvavo apie 100 svečių.

HARTFORD, CONN.

Graziai paminėta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktis

Šiemet tai padaryta vasario 13 d. Iš ryto buvo pamaldos, į kurias su vėliavomis atėjo ramovėnai, skautai ir Sabonio posto legionieriai.

Vėliau buvo susirinkimas. Jame Aido choras, J. Petkaičio vadovaujamas, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir kelias dainas. Gražiai pasirodė ir J. Beinorius su savo mokinių grupe. Pagrindinis kalbėtojas buvo Sužiedėlis, kuris pasakė turiningą kalbą. Aukų surinkta apie tūkstantis dolerių.

Vasario 16 d. Lietuvos trispalvė plevėsuota prie valstijos rūmų.

Luckienė

CONCORD, N.H.

A. Bernotas AP komitete

Adolfas Bernotas, dirbantis Associated Press Concordo biure, išrinktas AP ir United Press International biurų tarnautojų sąjungos centro komiteto vicepirmininku.

A. Bernotas yra gimęs Kaune, 1964 m. baigęs Connecticut valstijos universitetą.

KAS SKAITO RAS,
TAS QUONOS NEFRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.Aukščiausios premijos
bostoniečiams dailininkamsAukščiausia premija apdovanotas dail. Viktoras Vizgirda
Nuotrauka K. Daugėlos

Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba, kurios pirmininkas yra A. Vakselis, ir šiemet surengė vadinamąją Didžiąją dailės parodą. Ji buvo atidaryta vasario 19 d. Kultūros židiny ir tęsėsi iki vasario 27 d. Tai jau trečioji tokio masto dailės paroda New Yorko, kurioje dalyvauja didelis skaičius pajėgiausių dailininkų iš New Yorko ir jo apylinkių.

Šiemet parodoje dalyvavo 31 dailininkas, išstatę apie 70 kūrinių — tapybos, akvarelės, pastelės, grafikos ir skulptūros darbus.

Šį kartą parodos meno reikalams vadovavo dail. Vytautas K. Jonynas. Jis pasiūlykė jūry komisijon dail. Vytautą Igną, dail. Kazimierą Žoromskį ir dail. Elena Kepalaite, ir šį ketveriukę atrinko parodoje išstatyti darbus. Ta pati komisija taip pat ir premijavo pačius geriausius vyresniosios ir jaunesniosios kartos menininkų kūrinius.

Malonu pažymėti, kad šį kartą abi skirtos premijos teko bostoniečiams dailininkams. Nors Bendruomenės pinigų ir pritrūko, bet Didžioji premija buvo suteikta už tapybą mūsų išgarsėjusiam dailininkui Viktorui Vizgirdai, o Garbės medalis, taip pat už tapybą — jaunosios kartos dailininkei Irenai Grižėi.

Šis dailininkų atžymėjimas premijomis mūsųose yra regis, toks dar pirmas, kai premijos už literatūrą ar kitus menus jau beveik įprastinis dalykas.

Tad pasinaudodamas šia proga, mūsų bendradarbių kreipėsi į dailininką Viktorą Vizgirdą su keleta klausimų. Iešiančių parodą ir premijas. Pirmiausia, — kaip jis vertina tą "be pinigų pagarbą", kai kitiems menams yra dalijami tūkstančiai?

Ir dail. V. Vizgirda mums kalba, dėl tų pinigų visai nesijaudindamas:

— Na, parodos rengėjai mums nesijaudindami pranešė, kad šį kartą numatyta premijoms suteikti lėšų nepavyko. Nedidelis tai dalykas. Betgi premijos vis tiek buvo paskirtos, o pastangos dėl tų lėšų atidėtos sekantiems metams. Bet jei gu to "piniginio įvertinimo" ir nėra, tai visvien dar nesinori išmesti teptuką pro langą ir čia pat mirti. Šis faktas taip pat liudija, kad premijos menininkams gali būti skiriamos ir be jokių priedų. Tad aš vistiek esu nemažiau dėkingas parodos rengėjams ir jūry komisijai, kad vieną premiją ir man paskyrė. Bet

kartu jau beveik ir ašaros rieda, kad dailininkams pagaliau tik dabar skiriamos pirmutinės premijos už jų meną. Nors menininko kūryba yra individualus jo reikalas, bet vis dėlto visų mūsų kultūrinio apraiška, taigi ir šios parodos, reikšmė priklauso ir nuo to, kiek tam reikalui skiria dėmesio mūsų visuomenė. Juk mūsų puikias rezidencijas ir mūsų sklypus laikui bėgant užvaldys visiška svetimi žmonės, svetimi gal ir mūsų kapu akmenis sunaudos grindiniui ar net karčiamų pamatams, bet mūsų kultūrinį palikimą, jeigu juo atitinkamai rūpinamės, — paveldės tik mūsų tauta. Dėl to tas palikimas jau dabar turėtų būti mūsų visuomenės rūpestingai apglobtas.

Paklaustas, ar premijos kartais renusmaigsto kūrėjui tam tikrų gairių, ar nepaveikia jo krypties, siekiant visuomenės įvertinimo, V. Vizgirda taip atsiliepė:

— Paskutiniuoju laikų mūsų spaudoje buvo paskelbta agresyvių ir taiklių, ar dar daugiau paviršium plūduriuojančių minčių, menininko kūrybos aptarimų ir pamokymų. Bet aš manau, kad meno vertė priklauso ne nuo kieno nusmaigstytų gairių, propagandos žodžių, bet tik nuo paties menininko pribrendusios individualybės, kurią jis savo kūrinys atskleidžia. Taigi premijų

skyrimas nėra koks dailininko užverbavimas, o tik dėmesio atkreipimas, gal tiksliai paskatinimas. Nesvarbu, kas jas gauna. Šiandien vienai, o rytoj jau kiti. Bet po to mūsų visų pareigos lieka vėl kasdieninės ir dvasia ta pati, kuri mus nuo gimimo dienos žadina išsakyti pagal savo supratimą ir išgales.

— O ar neatsitinka taip, kad dailininko pažiūros ir visuomenės poreikiai ima ir nesutampa? Kaip jūs ir tai menininkai labiau iaudinti, žiūrėti? — paklausė dail. V. Vizgirda.

— Pažiūrose į dailę ir dirėktyvose, kurias visuomenė stato menininkams, netrūksta ir entuziazmo ir skirtingų skonių. Net natūralu, jeigu atsiranda konfliktas tarp įprasto gyvenimo realybės ir menininkų, kurie nevisada gyvena prabėgančios kasdienybės reikalais. Kiekvienoje dailės srovėje, kaip ir muzikos dvilikos tonų sistemoje, atsiranda neribotų galimybių individualiems bandymams. Ne visų tai gali būti suprata ir iš karto priimta. Bet lietuvių visuomenė meno kūryba gyvai domisi. Ji lanko parodas, puošia meno kūrinius savo butus ir stengiasi suprasti to meno savybes ir įvairumą, — galį ir gyvybingąjį kūrėją!



Garbės medaliu laimėjusi dailininkė Irena D. Grižė

Irena D. Grižė, jaunosios kartos dailininkė, gimusi Kaune, dabar gyvenanti Bostone, Mass. Meną studijavo 1952-1954 m. Bostono universitete, o 1967-1969 m. — Fordham universitete. Ji reikšėsi tapyboje, skulptūroje ir vitražiniame mene. Dalyvavo parodose Fordham universitete, Audubon Artists New Yorko, Lietuvių Kultūros židiny New Yorko.

Jos sukurti vitražai (langai keturiose koplyčiose) St. Aloyzo bažnyčioje, New Canaan, Conn., pranciškonų vienuolyne, Green, Me., Šv. Jurgio episkopalo bažnyčioje, Washingtone, Šv. Kazimiero bažnyčioje (zakristijos langas), Worcesteryje, Mass.

Kaip minėta, šiomis dienomis pasibaigusioje L.B. New Yorko apygardos sukurtoje dailės parodoje, kurioje dalyvavo 32 dailininkai, Irena D. Grižė už aliejinį tapybos darbą (buvo

reikšė dailininkas jau kiek optimistines mintis.

Cia mums prisiminė dail. Viktoro Vizgirdos nusakytą kūrėjų credo antrojo apsilankymo Lietuvoje metu, kur jis Kultūros Barų atstovui pareiškė:

"Aš nežinau, kas yra įkvėpimas. Darbo procese egzistuoja tik aistra: ir vakario saulės apšviestas medžio stuobrys kartais gali menininką labiau iaudinti, negu Dulsinijos meilė.

Mano gyvenimas yra vietas, nes negaliu pabėgti nuo visuomenės, kuri yra apstatyta sienomis, baldais ir skoniu: bet mano, kaip menininko, darbas yra mano uždaras pasaulis su savo uždaviniais ir problematika. Reikia suvokti savo vidaus balsą ir surasti formą jam išsakyti.

Troškimai lieka tie patys nuo jaunystės iki jėgų išsekimo senatvėje — meilė gyvenimui ir gamtai yra amžina.

Galima atsisakyti ir garbės ir turtu, bet rūpestis išlikti menininku pasitinka tave su kiekvienu rytmu. Šiandien mes nuosirdžiai sveikiname šį mūsų spalvinį šakotumą ir įvairumą, — galį ir gyvybingąjį kūrėją!

WORCESTER, MASS.

Ką rinksime į SLA tarybą?

SLA Vykdomosios Tarybos rinkimai prasidės kovo 1 d. ir tęsis ištisą mėnesį. Dabartinėje taryboje yra visokių profesijų vyrų ir moterų, gerai savo darbą atliekančių. Greta prezidento Povilo Dargio, viceprezidento Aleksandro Čapliko ir sekretoriaus Algirdo Budreckio, ypač gerai ir greitai savo darbą atlieka išdininčė Eufrozina Mikuzytė. Aš, tvarkydamas per 12 metų pomirtines ir ligos pašalpas, su ja turėjau daug reikalų ir nė vieno nesupratimo — čiekiai ateina labai greitai.

Iždo globėjas Steponas Bredes taip pat Susivienijimui reikalingas kaip advokatas.

Už tuos asmenis prašau paduoti savo balsą. Su kitais reikalų neturėjau, nieko negaliu apie juos pasakyti.

Ir mus užvertė sniegas

Vasario 19 d. sniego audra užvertė gatves, kiemus. Sekmadienį žmonės prakaitavo, atsikasdami iš po sniego.

Mūsų organizacijų
kapinynas

Nuo 1956 m. Worcesterio nustojo veikti šios organizacijos, ikurtos šio amžiaus pradžioje:

Sv. Liudviko d-ja, Sv. Jurgio d-ja, Birutės d-ja, Seimėms Žmonėms Gelbėti d-ja ir Dukterų d-ja.

Jos turėjo gausų būrį narių ir nemažą turtą, kurį nariai pasidalino.

Po Pirmojo pasaulinio karo jos buvo dosnios Lietuvos laisvės reikalams, turėjo nuipirkusios bonų po \$500.

Iš šio amžiaus pradžioje įkurtų organizacijų dar veikė Lietuvių Piliečių klubas ir SLA 57-ji kuopa.

Seniau čia garsiai skambėjo lietuviška daina, veikė chorai su gerais vedėjais, kaip Jonas Dirvelis, Jonas Čižauskas, Juozas Žemaitaitis, Marijona Jablonskytė-Meškienė, A. Visminas. Buvo metas, kada čia veikė net 6 chorai.

Seniau, kur du ar trys sustojo, ten daina skambėjo. Šiandien, kur du ar trys susėda, ten doleriai šlama — proferamas, pokeris... ir kitiokie žaidimai pinigais. Iš tiktas naktis su jais prasėdi. Jiems nerūpi mūsų bendri reikalai, bet organizacijų viršūnėse jie nori būti.

Gaila gerų veikėjų

Negailtinga mirtis skina tiek elinį žmogų, tiek ir žymų veikėją. Nieko ji nesigaili. Mums gaila kiekvieno žmogaus, ypač tokio, kuris rūpinosi ir bendrais mūsų reikalais.

Gaila man bostoniečio gerą lietuvių, ramaus būdo žmogaus, veikusio įvairiose organizacijose Vinco Anestos. Ilgus metus ji pažinojau. Mūsų gili užuojauta jo dukrai Mildai.

Gaila gero bičiulio, mano

tėviškės netolimo kaimyno Serantono Tautinės Lietuvių parapijos klebono kun. Miko Valadkos.

Worcesterio pasigendame kun. Jono J. Jutkevičiaus, kuris, dar pernai minint Vasario 16-ją, pasakė karštą kalbą.

Kitą mėnesį sukaks metai.

kai mirė drąsus, veiklus, o kartais net perjudrus Julius Svikla.

Niekas dar neužpildė ir mokytojo, korespondento ir istoriko Prano Pauliukonio vietos.

Visų jų pasigenda ne tik aš, bet ir kiti Worcesterio lietuviai ir jų organizacijos.

J. Krasinskas

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
GEROVĖS KOMITETAS

94-32 111th Street
Richmond Hill, New York 11418

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMAI 1972 M.
BALSUOKIME UŽ DABARTINĘ SLA VADOVYBĘ!

Mieli SLA nariai,

Šį kartą neteks SLA Gerovės Komitetui daug ko aiškinti. Už jo rekomenduojamą sąrašą pasisakė 95% visų balsų 1971 m. gruodžio nominacijose. Nuo Bostono iki Pacifico, nuo Toronto iki Miami, kur tik SLA veikia, nepaprastai daug narių pareiškė savo nesvyruojantį pasitikėjimą dabartine SLA vadovybe ir savo balotuose pabrėžė, kad patikimiausi kandidatai yra:

PAUL P. DARGIS prezidentas
ALEXANDER CHAPLIKAS viceprezidentas
ALGIRDAS BUDRECKIS sekretorius
EUPHROSINE MIKUZIS išdininčė
STEPHEN BREDES, Jr. iždo globėjas
JOSEPHINE MILLER iždo globėja
Dr. STEPHEN BIEZIS daktaras kvotėjas

Visi puikiai suprantame, kad toks pasitikėjimas įgyjamas vien darbais bei jų rezultatais. Duodami balsą už dabartinę Pildomąją Tarybą, mūsų balsuotojai vaizdžiai parodė, kad minėti kandidatai sunkiai ir nuosekliai dirba, keldami Susivienijimo vardą, gerovę ir piniginių pajėgumą. Vainasi, nepaisant mandrių kritikų, kurie nuolat pranašauja liūdną likimą Susivienijimui, nepaisant visokių nepagrįstų primetimų tiems, kurie dirba organizacijos labui, mūsų patyrę ir veiklus nariai - veikėjai pozityviai įvertina prezidento Povilo Dargio vadovaujamos Pild. Tarybos darbus.

Apie dabartinę SLA vadovybę teigiamai pasisako dar bešališkos institucijos — valstybų draudimo departamentai. Ne taip seniai atlikę išsamią SLA turto knygų reviziją, draudimo departamentų tikrintojai pripažino, kad visi SLA centro piniginiai reikalai tvarkomi kruopščiai ir sąžiningai. Tai yra objektyvus paliudijimas, kodėl reikia iš naujo perrinkti mūsų siūlomus kandidatus.

SLA Gerovės Komitetas kreipiasi į Jus, kadangi JUMS rūpi mūsų patriotinės organizacijos ateitis ir tvirtas augimas. Mes kviečiame Jus prisidėti prie mūsų ir išrinkti dabartinės SLA Pildomosios Tarybos narius, kurių pavardės pažymėtos šiame laiške.

1972 m. kovo mėnesį parodykite visiems, kad Jums rūpi Susivienijimas, — dalyvaukite savo kuopų susirinkimuose. SLA broliškumas yra pagrįstas demokratiškumu veikloje. Kiekvienas narys yra organizacijos šeimininkas. Jisai savo valią pareiškia demokratiame procese: balsavimo metu kuopos susirinkime. Tad visi pažymėkime balsavimo balote ties minėtų kandidatų pavardėmis ženklukus, kaip nurodoma pavyzdiniame balote. Tokiu būdu pademonstruosime visiems, kad savo balsus su pasitikėjimu atiduodame tinkamiausiems kandidatams į SLA Pildomąją Tarybą.

SLA GEROVĖS KOMITETAS:

Regenduojame ir pasirašome:

J. Krasinskas, 57 kp., Worcester, Mass.
Anna Petrash, 38 kp., Richmond Hill, N.Y.
Dr. Anthony L. Kapochy, 43 kp. S. Boston, Mass.
M. Vaidyla, 36 kp., Chicago, Ill.
M. Zdanienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa.
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.
M. Stanislovaitienė, 35 kp., Wilkes-Barre, Pa.
J. Andriulionytė-Comley, 73 kp., Pittsburgh, Pa.
V. Kamarauskas, 1 kp., Edwardsville, Pa.
H. Čižauskienė, 134 kp., Chicago, Ill.
Milda Anesta, 175 kp., Dorchester, Mass.
M. Klimas, 175 kp., Linden, N.J.
M. Gudelis, 63 kp., Chicago, Ill.
Ant. Diržys, 126 kp., New York, N.Y.
K. J. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.
Vl. Braziulis, 136 kp., Cleveland, Ohio.
P. B. Balčikonis, 50 kp., Binghamton, N.Y.
B. Spūdienė, 335 kp., New York, N.Y.
G. Žilinskas, 104 kp., Pittsburgh, Pa.
S. Michelsonas, 175 kp., Milton, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Siauliuos 100,000 gyventojų

"Tiesa" vasario 15 d. išspausdino savo korespondento pasikalbėjimą su Siaulių vykdomojo komiteto pirmininku (burmistru) Jonu Ščevinsku. Šio žodžiais, vasario 13 d. gimęs Vidos ir Edvardo Daudoraičių sūnus esąs šimtą tūkstantinis siaulietis. Taigi, dabar Siauliuose jau 100,000 gyventojų. 1939 m. ten buvo 31,300, o 1946 m. — tik 24,600. Vadinasi, miestas išaugo kelis kartus. Savo dydžiu jis buvo ir yra ketvirtas Lietuvoje. Už jį didesnis yra Vilnius, Kaunas ir Klaipėda.

To paties Ščevinsko žodžiais, po karo mieste sveikų namų likę tik 15%. Pastatyta 26,500 butų. Prieš karą 56,9% siaulių gyveno viešojo kambario bute, o dabar, jei tikėti Ščevinskiui, dauguma jų gyvenanti 2-3 kambarių butuose. Prieš karą tik 624 butai turėjo centrinį šildymą ir vandentiekį.

Miestas plečiasi Tilžės link, Lieporių rajone statomi 5-9 aukštų namai. Pradėta Dubysos užtvankos statyba. Ją baigus, ir Siauliai turės savo "jūrą".

(ELTA)

Lietuvos gintaras Japonijoje

Japonijoje, Sapporo vykstant 11-sioms žiemos olimpinėms žaidynėms, ten eksploatuoti ir lietuviškojo gintaro meistrų darbai. Liaudies meno draugija iš Vilniaus į Japoniją pasiuntė gintaro kolekcinę. Ją sudaro: vėriniai, pakabučiai, sagės, apyrankės ir kt. S. Žalėnė sukurė specialiai olimpiadai gintaro spalvų vėrinį, gi V. Kriščiūnas — gintaro medalionus su metalo apdaila.

Moliere paroda

Pažymint prancūzų dramaturgo J. B. Moliere 350-ąsias gimimo metines, Vilniuje buvo surengta literatūros paroda. Parodytos Prancūzijoje išleistos knygos, be to, Lietuvoje ir kitur lietuvių kalba išleisti Moliere raštų vertimai. Pirmoji Moliere knyga lietuvių k. vertime pasirodžiusi 1917 m. New Yorke, tai "Daktaras iš prievartos". Lietuvių kalba ne vieną kartą buvo išleistas Moliere komedijos, kaip "Tartuffe", "Sykštuolis", ir kitos.

Maisto dalykų kainos

Iš Lietuvos gauto laiško žiniomis, maisto produktų kainos Lietuvos kaime, esančiame netoli miesto, šių metų pradžioje buvo tokios: juodos duonos kg. — 20 ka, peikų, baltos — 25-35 kp., sviesto kg — 3 rb., kiaušienės kg — 2 rb., jautienos — 1 rb. 80 kp., gera žąsis — 5 rb., pieno litras — 20-30 kp.

Vilniuje vasario 4 d. vyko partijos ir vykdomojo komiteto surengta konferencija aptarti kovai prieš girtavimą.

1971 m. pabaigoje dujas Lietuvoje turėjo iš viso 427, 900 butų.

(E)

Lietuvos kultūros dienos

Prahoje

Vilniuje sausio 12 d. paskelbta, jog rugpjūčio mėn. Prahoje, Čekoslovakijoje, yra rengiamos Lietuvos kultūros dienos. Plečiant kultūrinius mainus su Čekoslovakija, vis daugiau lietuvių kultūros veikėjų keliauja į Čekoslovakiją. 1971 m. pabaigoje buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus ir Prahos universitetų. Į Pragę paskaitų skaityti išvyksta keli Vilniaus universiteto profesoriai: J. Kubilius (rektorius), J. Viščiakas, K. Daukšas, H. Polukordas. Numatyta, kad Prahoje atliks praktinę visą eilę Vilniaus universiteto studentų grupių.

Kiek namų pastatė?

Pagal Tiesoje sausio 14 d. paskelbtas žinias, 1971 metais kaimo gyvenvietėse buvo pastatyta 6,860 namų, iš to skaičiaus 4,379 persikeltiems iš vienkiamų ir 807 kooperatinių būdų. Buve padėti pamatai 7,826 namams, kurie būsią pastatyti šiemet ar kitais metais. Daugiausia namų pastatė vilkaviškiečiai — per metus 277 namus.

Pagal Lietuvoje skelbiamus planus, šiais metais kaimo gyvenvietėse numatoma pastatyti daugiau kaip 7,000 namų.

V. Daunoras išėjo iš operos

Ižymusis Lietuvos operos bosas Vacys Daunoras pasitraukė iš operos teatro ir perėjo į filharmoniją. Taigi dabar jis savo pagrindinį dėmesį skirs koncertams.

Praeitą rudenį jis Prancūzijoje tarptautiniame dainininkų konkurse laimėjo pirmąją vietą.

Jūrai skirta paroda

Š. m. sausio mėn. Vilniaus Parodų rūmuose vyko paroda, skirta jūrai. "Tiesa" sausio 8 d. rašė, kad šioje parodoje tapybai atstovavo bene visi aktyviai dirbantys dailininkai. Laikraštis nusišundė, kad jūrai žvejams skirtoje parodoje buvęs jaučiamas monotoniškumas, — "tiesus kelias" — ir tai, esą, kėlė nerimą.

St. Jusionis priminė, kad M. K. Čiurlionis skyręs savo ryškiausius kūrinius jūrai, kad peizažus jūros temomis tapęs A. Zmuidzinavičius, P. Kalpokas, V. Kairiūkšis ir "daugelis kitų dailininkų". Keista, kad Jusionis visiškai nepaminėjo ir "daugeliu kitų" priskyrė Vakaruose, J.A. V-se, gyvenantį Česlovą Janušą, patį produktyviausią jūros dailininką, marinistą. Tas pats Zmuidzinavičius apie Janušą dar prieš kelerius metus buvo ypatingai teigiamai atsiliepęs. Pagaliau, paties Janušo liudijimu, tiksliai Lietuvoje Janušo paveikslų jūros tema yra likę nemažiau kaip 2,000.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Latvių komunistai prieš Latvijos rusinimą

Praeitą kartą Keleivys buvo ištraukęs iš Latvijos komunistų skundo, kurį jie pasiuntė kelioms Vakarų Europos komunistų partijoms. Jame prašoma daryti, kas tik galima, kad Sovietų Sąjosa komunistų partiją nerusintų Latvijos.

Cia dar duodame ištrauką iš ano rašto, kaip jas pateikia Elta:

Vis daugiau rusų, nemokančių vietos kalbos

Latvių rusinimas, kolonizavimas rusais bei kitais tebevyksta. Būdinga, kad jei didesnė įmonė daugelis darbininkų — latviai, tai vadovaujančiose vietose žmonės, nemoką latvių kalbos, pvz., Popovo vardo radijo įmonė, žinomasis vagonų fabrikas ir kt. Latvių tarnautojų skaičius vis mažėja. Štai, Latvijos vidaus reikalų ministerijos žinyboje Rygoje dirba apie 1,500 žmonių, tačiau jų tarpe latvių tėra apie 300. Latviškai nesiskaita 51 proc. prekybos tarnautojų, gi prekybos vadovų tarpe latvių beliko 29 proc. Labai mažai latvių yra ir statybos srity.

Iš miestų įmonėse dirbančių gydytojų latviškai nemoka net 65 proc., ir dėl to atsiranda nesusipratimų nustatant diagnozes, skiriant gydymo priemones ir pan. Visa tai kelia krašto gyventojų didžiulį nepasitenkinimą.

Kryptis — surusinti visą gyvenimą Latvijoje

Taigi, rusinimo vyksmui esant sėkmingam, rusai jau dabar, kaip teigia 17 komunistų, siekia išspręsti kitą uždavinį — palaipsniui surusinti visą gyvenimą Latvijoje.

Latvių komunistų rašte pateikta visa eilė tokio totalinio surusinimo priemonių. Kaikurioms būdingesnės:

— Tenkinant atvykėlių (rusų, gudų, ukrainiečių) norus, siekiama gausinti radijo bei televizijos programas rusų kalba. Dabar du trečdaliai visų programų jau atliekama rusų kalba

— Nors Latvijoje (kaip ir Lietuvoje) gaunami visi Sovietų Rusijoje leidžiami periodiniai leidiniai, tačiau Latvijoje apie 50 proc. leidinių spausdinama rusų kalba. Skelbiama, kad nesą popieriaus latvių rašytojų kūrybai ar mokyklų vadovėliams leisti, bet jo netrūksta leidiniams rusų kalba.

— Jei susirinkime atsiranda bent vienas rusas, jis reikalauja kalbėti rusų kalba. Jei būtų pasipriešinta, tai toks kolektyvas bus apkaltintas nacionalizmu.

Skatinamos mišrios vedybos

Rusai Latvijoje įvairiais būdais skatina draugauti su rusais (tas pat ir Lietuvoje. E.). Skatinamos latvių vedybos su rusais ar rusėmis.

Rusinimo pastangas liudija ir rusiškieji pavadinimai prekyboje, cigarečių gamyboje. Tik ir skamba tokie pavadinimai: "Buločka", "Lastočka", "Kara-Kum", "Kazbek" ir pan. Restorana, valgyklos gamina valgius pagal rusiškus receptus...

Oficialiai neuždrausta, bet nešvenčiama latvių Ligo šventė, priteguojami rusų rašytojai, o iš latvių klasikų leidžiama spausdinti Rainį, Paeglę, Veidenbaumą ir dar vieną kitą.

Rusiskai pavadinti ir visi šeši Rygos rajonai (Lenino, Kirovo ir pan.). Rygos gatvės pavadintos žymių rusų, net generolo Suvorovo, vardais. Pakeisti net poetės Aspazijos, Krišjana Valdemars ir panašūs latviški gatvių vardai.

Latvių jaunimas, tinkamas kariuomenei, siunčiamas į Rusijos gilumą, kuo toliau nuo Latvijos, ir nepaisoma to, kad, anot 17 latvių rašto, latviai, Leninui pavedus, spalio revoliucijos metu gynę Kremlių ir jie antrojo pasaulinio karo metu su savo divizionais drauge su rusais kovojo.

Pagaliau, netvirtinamas toks teatrų, chorų, orkestrų ir kt. repertuaras, kuriame nebūtų rusiškų pjesių ar dainų.

Latviai priešinosi ir... buvo nubausti

Ar latvių komunistai bei pati tauta tylėjo, tokiai rusų politikai vykstant? Ne, — atsako 17 komunistų. Buvo aštraus pasipriešinimo pavyzdžių. Išvados? Atleidimai, salinimai. Ir čia pateikiama bent kelios dešimtys latvių partijos sekretorių, ministerių pirmininkų ir kitų aukštų pareigūnų pavardžių, kurie buvo nusalinti už pasipriešinimą Latvijos rusinimui.

Dabar vadovaujančiose vietose atsidūrę tokie latviai, kurie visą gyvenimą išgyveno Rusijoje ir Latvijoje atvyko tik pastarajam karui pasibaigus. Dauguma jų nemoka latvių kalbos arba kalba visai prastai. Visa valdžia Latvijoje dabar yra tokių bei principų ir be savo nuomonės žmonių rankose.

Vakarai jau susipažino su tokia padėtimi

Tie 17 komunistų savo rašto pabaigoje teigia, kad komunistų žodžiai neatitinka jų veiksmų: kad rusai visiškai pažeidė marksizmo-leninismo dėsnius. Jie pareiškia viltį, kad Vakarų komunistai gal galėtų paveikti Kremlių, kad jis nevestų tokios pragaistingos politikos tautybių atžvilgiu. Priešingai, tektų Kremliaus valdovus demaskuoti ir boikotuoti.

Latviai, matyt, tikėjosi, kad jų raštas apie padėtį Latvijoje plačiai pasklis Vakarų kraštuose. Užsienio spaudoje liudija, kad tai jau įvyko.

Latvijos 17-kos komunistų kreipimasis į Vakarus turėjo bent Europoje, ypač Vokietijoje, didelį atgarsį. Londono The Daily Telegraph dienraštis vasario 7 d. paskelbė rašto minčių santrauką straipsnyje "Latvijos komunistai kreipiasi į Vakarus". Vedamajame, pavadintame "Sovietų Achilo kulnis", nurodoma, kad komunistų prašymas, Maskvai atsakius sustabdyti rusifikaciją, sovietų vadu "boikotuoti bei demaskuoti" esąs svarbus. Dienraštis primena, kad Baltijos valstybių padėtis — ypatinga. Jos labai nukentėjo, ir jų nemaža gyventojų buvo deportuota.

Londono dienraštis pridūrė, kad Maskvos politika sietina su jos baime, nes pusė Rusijos gyventojų — tai nerusiškos "mažumos". Rašytojas Amalrik juk skelbė, kad tautybių klausimas galis Rusiją sužlugdyti. Dabartinė Maskvos politika Latvijoje (ir Lietuvoje bei Estijoje), pasak laikraščio, esanti tokia, kad carai ir jų policija tegali atrodyti tik mėgėjai. Ar Europos komunistų partijos atsakys į tą raštą? — klausia dienraštis.

Šveicarijos dienraštis Neue Zuercher Zeitung vasario 1 d. įdėjo ilgą straipsnį "Rusinimo tendencijos Baltijos jūros srity". Paminėta, kad Stockholmo dienraštis Dagens Nyheter latvių rašto ištrauką skelbė š. m. sausio 29 dieną. Nurodyti iškelti duomenys.

JAV-se apie tą Latvijos komunistų pagalbos šauksmą pirmajame puslapy rašė The Daily Californian vasario 1 dieną.

HOT SPRINGS, ARK.

Minėjime Lietuvos laisvės šventę

1972 m. vasario 13 d. paminėjome Lietuvos laisvės šventę — Vasario 16-tąją. Tai 54-ji sukaktis nuo Nepriklausomybės Akto paskelbimo. Šis minėjimas buvo ant rasis Hot Springse, suruoštas LB apylinkės, padedant LAS skyriui ir LSS grandžiai.

Minėjimas pradėtas pamaldomis, kurias laikė ir pamokslą sakė tėvas Petras Baniūnas, OFM. Bažnytinės giesmės vargonais palydėjo jaunas muzikas Almis Zdanis. Pamaldose dalyvavo visa šimtinė vietos lietuvių ir svečių.

Tuojuo po pamaldų minėjimas buvo tęsiamas parapijos salėje. Čia susirinko 80 lietuvių. Greta jau pagyvenusiu buvo matyti ir jaunų veidų.

Iškilmingąjį posėdį atidarė ir jam vadovavo LB apylinkės pirmininkas Juozas Bružas. Tėvas Petras Baniūnas sukalbėjo invokaciją. Susikaupimo ir tylos minute buvo pagerbti žuvusieji už tautos laisvę ir bolševikų nukankinti lietuviai.

Pagerbti Hot Springse gyveną savanoriai — kūrėjai: Jonas Bagdanavičius, Juozas Grybauskas, Povilas Petrulionis ir čia gyvenančios dvi Sibiro tremtinės. Jiems visiems, publikai plojant, prisegta po gyvą gėlę.

Minėjime turiningą paskaitą skaitė Petras Balčiūnas. Į paskaitą buvo įterptas Lietuvos Nepriklausomybės aktas, kurį perskaitė laisvės kovų dalyvis J. Grybauskas, laisvės kovų veteranų ir Sibiro tremtinių pagerbimas, du eilėraščiai ir muzika. Toks originalus paskaitos perdavimas sudomina klausytojus, neleidžia nuobodžiai ir priverčia susikaupti.

Muzikinę minėjimo dalį tvarkė muzikas Jonas Zdanis. Jaunutės moksleivės Rasa Juciūtė ir Vida Sakevičiūtė, pasidabinusios tautiniais rūbais, gražiai padeklamavo po eilėraščių: pirmoji "Lietuvai", o antroji "Už laisvę kitiems".

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Po minėjimo visi dalyviai buvo pavašinti kavute ir skaniais užkandžiais, kuriuos paruošė visos susijęsios mūsų šeiminių. Užkandžių metu buvo renkamos aukos Lietuvos laisvės mo reikalams. Nors mūsų kolonijoje gyvena daugiausia pensininkai, bet beveik visi pagal savo išgales buvo dotūs. St. Juciūnė ir A. Krucklys aukėjo po \$20. J. Kezys \$15 ir K. Cicėnas \$12. Po \$10 — P. Petrulionis, J. A. Kalvėnai, L. Gudeliūnė, J. Grybauskas, P. P. Balčiūnai, U. J. Bružai, Bronė Martin, J. Urbanas, M.Z. Vaičiūčiai, M. J. Šlegaičiai, G. G. Sakevičiai, J. A. Bertulijai ir S. K. Rūkai. \$6 aukėjo E. B. Mažeikos, po \$5 — E. Charnienė, tėvas P. Baniūnas, OFM, E. V. Rastenai, A. R. liškis, J. J. Zdaniai, D. V. Garbonkos, O. Gausas, K. Plepys, J. Brizune, L. Sakalėnė, N.N., J. A. Cibulskiai, O. B. Gudoniai, Tamulionienė ir E. S. Salčiai. Po \$3 — B. Zubavičienė, B. S. Andrišūnai ir X. Po \$2 — J. Vasilienė, A. Šarka ir Turuta. Kiti aukėjo po dolerį ir mažiau. Iš viso surinkta \$295.68.

Šiais metais aukos buvo skaldomos tarp ALTOS ir ir LB centro. Toks aukų skaldymas sumažino aukotojų ir dažnas, nesuprasdamas reikalo, visai neaukėjo. Laikas būtų mūsų centrinių organizacijom susitarti ir neskaldyti visuomenės. Argi ne visi esame tos pačios tautos Lietuvos vaikai? Visų mūsų bendras ir šventas tikslas — Lietuvos laisvė.

K. Ūkana

Lietuviai ir žemaičiai, ar galviate esame? Argi tėvis kalbos niekad nebmokėsime?

D. Poška

Geri žodiniai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00

Lietuviškai angliskais žodynas, Vilius Peteraičio, 11 laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

MES VALDYSIM PASAULI, parašė L. Dovydenas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00

DIENOJANT, Kipro Bielino, 462 psl., kaina \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

LIETUVOS VYČIO PEDSAKAI, Juozo Strolgos idomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

KONTRŽVALCYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVĄ ATSTATANI, Rapolo Skipičio, 440 puslapiai, kaina \$6.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

NEPRIKLAUSOMYBES SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl., kaina \$3.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

VYSKUPŲ P. BUČIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

DANGUS DEPRESYSE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

KĄ LAUMES LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina \$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

MAIKIS

— Vot, Maiki, kokia žiema užgrūvo! Aš jau džiaugiaus, kad sniego daugiau nematysime, o tu tarpui kad drėbė, tai jau drėbė! Bet blogiausia, kad ant galo užljo lietus ir tada pasitusiai užšalo. Dabar stovi ledo kalnai, ir Saubostonas atrodo kaip Sibyras. Brrr!

— Iš to turėsime gražios naudos, tėve.

— Eik, jau eik!.. Kokia čia gali būti nauda?

— Pavasarį, tėve, žemė duos geresnio derliaus, kai sugers tiek sniego.

— O kaip tu rokuoji, ar dabar visur pasidarė tokia zavieruka? Koks dabar oras Kinijoje, kur mūsų prezidentas politikuoja?

— Nežinau, tėve. Jis nusivežė su savim apie 100 žurnalistų, bet apie orą jie nieko neprašė.

— O kam jam tiek žurnalistų?

— Kad rašytų apie jo kelionę ir apie jį patį, tėve. Juk šita jo kelionė ir komunistinė Kinija tam ir buvo organizuota, kad ponas Nixonas pagarsėtų. Tai yra milžiniška propaganda! Dramatizuota propaganda, lyg koks tarptautinis teatras. Pasaulis tokios sensacijos dar nebuvo matęs, tėve.

— Nu, tai kas iš to bus?

— Kas iš to bus, tėve, galėsime pamatyti tik lapkričio 7 dieną.

— O kas bus tą dieną?

— Tą dieną, tėve, bus Amerikos prezidento rinkimai, todėl pamatysime, ar ponas Nixonas bus išrinktas antrajam terminui, ar ne.

— Aš, Maiki, nesuprantu, ką Niksono kelionė į Čapsų kraštą gali turėti su Amerikos prezidento rinkimais. Juk Amerikos žmonės Niksoną žino ir be tos kelionės.

— Bet žmonėms, tėve, ga-

lima įkalbėti daug dalykų, kurių jie nežino ir niekad negirdėjo; o ši kelionė kaip tik ir yra proga tokiai propagandai. Yra, pavyzdžiui, skelbiama, kad ši kelionė gali pakreipti į gerąją pusę daugelio tautų likimą ir sukurti laimingesni pasaulį.

— Ar taip sako prezidentas Niksonas?

— Jis pats to neskelbia, tėve, bet tokia mintis vistiek laikraščiuose linksniojama. Jeigu niekas iš to neišeis, tai ji bus pamiršta, kaip tuščias gandas, ir niekas negalės mūsų prezidento kaltinti, kad jis klaidino žmones. Bet jeigu ši mintis rastų pasaulio rimto pritrimo, tada jau didieji propagandos gramofonai galėtų drąsiai skelbti, kad tai pono Nixono sumanymas, todėl: Urra! — bal suokim už prezidentą Nixoną, o bus geresnis pasaulis!

— Ale pasakyk, Maiki, ar galima šitą pasaulį pagerinti?

— Ar tėvas tuo abejoji?

— Aš tik mislinu, Maiki. Pamišyk ir tu. Pamišykim moksliskai. Vot, sakysim, kas būtų, jeigu Dvasia Šven-toji apšviestų Maskvos komisarų razumą ir jie nutartų duoti Lietuvai laisvę. Kas tada būtų?

— Bet tokio paukščio nėra, tėve, kaip Dvasia Šventoji..

— Nu, ale sakykim, kad toks cūdas atsitiko ir kad mūsų Lietuva tapo laisva. Tada, žinoma, gal ir Lenkija pasidarytų laisva. Tai kaip tu rokuoji, kas iš to išeitų?

— Ar neatytų tada Zigmas Angarietis, kurį Stalinas sušaudė; ar neprisikeltų iš numirusių Kapsukas, ir ar nepradėtų jie organizuoti

laisvoj Lietuvos darbininkų valdžia, kurios mūsų ponija su klebonais negalėtų savo jėgomis nuveikti? Kaip tau rodos, Maiki, ar mūsų ponija su garbingais vyskupais nepradėtų ieškoti kokio ra-

tunko užsieny? Ar nepaprastų iš pasalių Lenkijos ponų tautos, kad apgintų Lietuvą nuo naujos bolševizmo pavietrės? Ir ar neatytų tada antras Zeligovskis, ar neužimtų jis Vilniaus, Angarietis ir Kapsuko valdžią sunaikinęs? Ar vokiečiai neatsiimtų Klaipėdos iš Lietuvos? Ar nebūtų tada atgavintas Lietuvoje karo stovis ir būtų uždraustos laisvos organizacijos? Ir ar nebūtų atkurta Varnių stovykla valdžios kritikams, kaip tai buvo prie Smetonos, amžiną jam atilsį? Pasakyk, kas tada būtų — pagerinimas, ar dar didesnė velniava?

— Tie dalykai, kurios tėvas dabar suminėjai, priklauso praeičiai, kuri, man rodos, jau negrįš, nes gyvenimas neina atgal, o pirmyn. Lietuva mums brangi, kaip mūsų tėvynė, bet ji nedidelė valstybė, ir jos vaidmuo globalinėje politikoje negali daug nusverti. Todėl ir mūsų prezidento propagandininkai, kai jie kalba, kad jo politika siekia geresnio pasaulio, jie turi galvoje tik didžiausias ir stipriausias valstybes. Tokių yra keturios: pati Amerika, Sovietų Sąjunga, Kinija ir Japonija.

— Bet kas iš to, Maiki? Juk jos nėra keturi gabalai molio, iš kurio būtų galima padaryti vieną gerą plytą. Jos piaunasi, kaip katės viename maiše.

— Piaunasi ne vien tik jos, tėve. Piaunasi visa Azija, visa Afrika, visa Europa — visos pasaulis. O jeigu kur nesišaudoma, tai tenai liejamos bombos ir galandai, mi durtuvai. Amerika yra gerai apsaugota vandenynų, bet ir čia ruošiamas apsigynimas, laukiama užpuolimo. Bet tokioj įtampoje sunku gyventi, tėve. Todėl ir pradėta kalbėti, kad gana ginkluoties, nes saugumą užtikrina, bet pavojų didina. Reikia pagalvoti, kaip pašalinti įtampą ir tautų neapykantą. Reikia surasti būdą tautos suartėti, susidraugauti. Mes žinom, kad ši respublika, kur mes dabar gyvenam, susideda iš 50 valstijų, tačiau jos gražiai sugyvena ir viena kitos nebijo. Tuo tarpu Lotynų Amerikoje, kur tokios sąjungos nėra, nėra ir tokios vienybės. Valstijos tenai pasirošusios griebti viena kitai už gerklės ir dažnai griebia. Kitas pavyzdys yra Balkanai. Kol mažutės valstybės tenai buvo nepriklausomos, jos amžinai gindavosi ir dažnai paleisda, vo ginklus į darbą. Dabar, kai jos apsievinėjo, ginčų nėra, nebent svetimi juos supiudo, kaip tai atsitiko Vengrijoje ir Čekoslovakijoje. Tai gi yra būdas įtampai pašalinti. Nepriklausomas tautos reikia suvienyti. Dabar, kai prezidentas Niksonas nutarė pasimatyti su komunistinės Kinijos vadais ir su Sovietų viršininkais, savime atsirado klausimas, kodėl gi šitie trys pasaulio milžinai negalėtų susivienyti ir užtikrinti žemės paviršiuje taiką? Prie šitų trijų reikėtų prijungti dar ir ketvirtą stiprią valstybę — Japoniją. Gali būt, kad tokia jėga ir susiformuos, jeigu Pekinas, išlydėdams poną Nixoną, neužvers jam ant galvos ki-biro šalto vandens.

— Ale pasakyk, Maiki, ar galima šitą pasaulį pagerinti?

— Ar tėvas tuo abejoji?

— Aš tik mislinu, Maiki. Pamišyk ir tu. Pamišykim moksliskai. Vot, sakysim, kas būtų, jeigu Dvasia Šventoji apšviestų Maskvos komisarų razumą ir jie nutartų duoti Lietuvai laisvę. Kas tada būtų?

— Bet tokio paukščio nėra, tėve, kaip Dvasia Šventoji..

— Nu, ale sakykim, kad toks cūdas atsitiko ir kad mūsų Lietuva tapo laisva. Tada, žinoma, gal ir Lenkija pasidarytų laisva. Tai kaip tu rokuoji, kas iš to išeitų?

— Ar neatytų tada Zigmas Angarietis, kurį Stalinas sušaudė; ar neprisikeltų iš numirusių Kapsukas, ir ar nepradėtų jie organizuoti

laisvoj Lietuvos darbininkų valdžia, kurios mūsų ponija su klebonais negalėtų savo jėgomis nuveikti? Kaip tau rodos, Maiki, ar mūsų ponija su garbingais vyskupais nepradėtų ieškoti kokio ra-

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Po \$2.50: V. Benderius, Toronto, Ont., A. Banylis, Miami, Fla., G. Kilotat, E-ganville, Ont.

Po \$2.00: V. Vaičiūnas, Waterbury, Conn., A. Kondrat, Elizabeth, N.J., J. Ščiuka, New Britain, Conn., J. Ramonaitis, Askam, Pa., A. Kalmatavičius, Hamilton, Ont., E. Šimkus, So. Boston, Mass.

SIUNTINIAI-DOVANOS I LIETUVĄ IR USSR!

SENA PATIKIMA FIRMA

toliau aptarnauja nuolat didėjantį klientų skaičių tradiciniai su daugiau kaip 40 metų patyrimu. Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jeigu ne, tai prasime pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingi mums.

SIUNTINIAI. PASIEKĖ MUS PASTU, ISSIUNCIAMI
TĄ PAČIĄ DIENĄ

Paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų reikalu

GLOBE PARCEL SERVICE INC

716 WALNUT STREET

PHILADELPHIA, PA. 19106. TEL. (215) 925-3455

CENTRINĖS ĮSTAGOS NEW YORKE:

240 FIFTH AVENUE

NEW YORK, N. Y. 10001

Tel.: (212) 725-2449

ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 W. Broadway AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Ave. 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. TA 5-7560
ELIZABETH, N.J., 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau A. 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Ave. 203-249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 382-1568
MIAMI, Fla. 33138, 64-05 Biscayne Blvd. FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Av. NE. 788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd St. 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave. BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10093, 101 First Ave. OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236—9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th St. ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis A. 691-8423

Ekskursijos į Lietuvą 1972 metais

VISOS GRUPĖS — 11 DIENŲ LIETUVOJE!

Walter Rask - Rasčiausko vadovaujamas American Travel Service Būras šiais metais organizuoja daug grupinių kelionių į LIETUVĄ. Ekskursijų išvykimo datos ir vietos yra sekančios:

CHICAGO - MONTREAL — GEGUŽES MĖN. 29 d. — kelionė 17 dienų, grįžtant sustojama Paryžiuje
CHICAGO - NEW YORK — BIRŽELIO MĖN. 18 d. — kelionė 17 dienų, grįžtant sustojama Leningrade
CHICAGO - NEW YORK — BIRŽELIO MĖN. 29 d. — kelionė 21 diena, grįžtant sustojama Romoje
CHICAGO - NEW YORK — LIEPOS MĖN. 10 d. — kelionė 21 diena, grįžtant sustojama Romoje
CHICAGO — LIEPOS MĖN. 27 d. —
CHICAGO - NEW YORK — RUGPILČIO MĖN. 21 d. — kelionė 17 dienų, grįžtant sustojama Paryžiuje
CHICAGO - NEW YORK — RUGSEJO MĖN. 11 d. — kelionė 20 dienų, grįžtant sustojama Leningrade ir Helsinkiuose
CHICAGO - NEW YORK — SPALIO MĖN. 2 d. — kelionė 15 dienų be sustojimo Europoje
CHICAGO - NEW YORK — GRUODŽIO MĖN. 21 d. — kelionė 11 dienų — kalėdinė ekskursija

Dėl dolerio svyravimo pasaulinėje rinkoje kainos dar negali būti galutinai nustatytos, bet manoma, kad kelionė iš Chicago atsieis apytikriai \$1.000.00 asmeniui

Skubėkite registruotis, nes kaikiuros grupės jau beveik užpildytos, o kitos labai sparčiai pildosi. Dalyvių skaičius grupėse ribotas, tad vėliau užsiregistruojantiems gali pritrūkti vietų.

Walter Rask - Rasčiauskas, pirmas pradėjęs organizuoti keliones į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo ekskursijos tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telefonas: (312) 238-9787

Mūsų įstaiga taip pat paruošia kvietimus giminėms atvykti į Ameriką, teikia informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus, paruošia bilietus ir reikalingas vizas.

Po \$1.50: J. Jakštys, St. Petersburg, Fla., M. Kirkus, La Salle, Que., J. Balčiūnas, Waterbury, Conn., K. Jonušas, St. Catharines Ont., P. Urbon, Holyoke, Mass., M. Bitaut, Miami, Fla., P. Ma-leckas, Hillside, N.Y., E. Stanionis, Glen Elly, A. Brotz, Delhi, Ont., A. Petroška, Hamilton, Ont., P. Sisas, Brockton, Mass., J. Judeika, Yonkers, N.Y., B. Shiwok, Dearborn, Mich., E. Vasiliasukas, Los Angeles, Calif., J. Sakevich, Scranton, Pa., J. Kulbokas, Ruthven, Ont., V. Jesinevičius, Hamilton, Ont., J. Berzinskas, Toronto, Ont., A. Tamkevičius, Montreal, Q., J. Tamulaitis, Lynn, Mass., A. Ramanauskas, New Haven, Conn., F. Jonikas Philadelphia, Pa., C. Rochkauskas, Richmond Hill, N.Y., A. Šeputis, Kitimitt, Br. Col.,

T. Lukša, Hamilton, Ont., K. Simanavičius, Dorchester, Mass., P. Lakavičius, Rochester, N.Y., G. Lokas, Omaha, Nebr., J. Valent, So. Gate, Calif., J. Bagdonas, Vancouver, Br. Col., A. Dronsa, Hamilton, Ont., E. Bajerčius, Brockton, Ms., J. Domantas, Worcester, Mass., H. Armin, Baltimore, Md., V. Burinauskas, Amsterdam, N.Y., S. Shukys, Sioux Lockout, Ont., A. Kili-kauskas, Los Angeles, Calif., W. Bružas, Thunder Bay, Ont., K. Dudonis, Vilnius, N.Y., P. Vizbar, Montreal, Que.

Visiems aukotojams nuoširdžiausiai dėkojame.

Keleivio administracija

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina \$2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis).. J. Vilkaitis: Praityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išvilioje dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilcinskis: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kiprą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinis sąjūdis ir jo programa; Pasaulio pasidairius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas:Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Sapnai; V. Žilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, 1 Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

New Yorque "MINTIS" gaunama "Darbininko" administracijoje (910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221) ir "Romuvos" knygyne (8420 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421).

JAU IŠSPAUSDINTAS IR UŽSISAKIUSIEMS
ISSIUNTINETAS

"KELEIVIO" 1972 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1972 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

MOTERŲ SKYRIUS

KAZIMIERAS BARENAS

Saladūno mirtis

(Tęsinys)

Tolstu nuo kapinių ir smarkiau terškinu savo lazdom. Toliau bus Saladūnas, tai ir širdis gal pelengvės. Kertu jau kelintą kryžkelę. Visi saviški balsai dingę. Vienu tarpu užėjo būrelis lietaus, ir tuščioj gatvėj aš tik vienas terškinu savo lazdom. Kai saulė vėl išlindo iš už debesio, tai gatvės iš pastogių pabiro žmonės. Sustojau kryžkelėje ir laukiu, kol pravažiuos automobilis, ir tada kažkas suėmė mano alkūnę ir tarė:

— Saugokis, kad nesuvažinėtu. Dvejos laidotuvės būtų per daug.

Stovėjo ir šypsojosi Kuoka. Jis vienas beliko iš to būrelio, kuris ėjo iš kapinių ir juokavo.

Saladūno niekas nesuvažinėjo, — sakau jam, perterkšęs gatvę, o čia sustojau ir atsigrižtu į jį.

Kuoka paleidžia mano ranką ir šypsosi. Tada aš vėl pradėdau judėti ir burbu jau.

— Nugirdi žmogų ir nuvarė į kapus, — sakau. — Dar tokią dieną...

— Niekas jo nenugirdė, — sako Kuoka. — Blaivą užmušė.

Man, rodos, linksta lazdos ir dreba rankos.

— Kas užmušė? — sakau ir sustojau šaligatvyje.

— Vyrai, — sako Kuoka.

— Katras toks galvijus užmušė žmogų? — pakeliu pikta balsą.

Kuoka vėl paima mane už rankos, ir mes einame tytom. Aš nuolat pažiūriu į jo veidą, o jis skuba. Maža aikštė, mažas sodelis. Kuoka suka mane pro vartelius į vidų.

— Atsisėsim, papasakosiu, — taria jis. — Gal ant a. no suoliuko, — rodo jis po medžiu.

Vasara čia išpuikavusi visu gražumu. Gėlynuose virsta iš kotų žiedai. Aš pamažu sėduos ant nuo lietaus darasoto suoliuko ir įsižiūriu į medžio šakas. Ten strekinėja paukščiukas ir vis čirksteli.

— Tai ir palaidojom, — sako Kuoka ir atsisūsta.

— Taigi, palaidojom, — sakau.

— Činga, matai, nebuvo, — sako jis. — Nebuvo ne Olė Kirvukas — ar pažįsti? — nei niekas iš jų.

— Nemačiau, — sakau ir kelis kartus suploju plašta ku sau per kelią. Man parumpo, kaip ten buvo, kad Sala dūnų užmušė. Minėjimas šitų Intrighame garsių pavardžių tai pirmoji šviesa drumzlinan paveikslan. Činga ir Kirvukas ir kiti! Šitos rankos niekada nebuvo švarios. Man tas kankintojas Uždirisvis taip pat buvo jų žmogus. Jų dvi sinis brolis, juodasis apaštalas!

— Senis, po teisybei, tai bent ieškojo mirties, — sako Kuoka ir pats jau lėtai plaštaku vėlėja savo koją viri kelio. — Kur žmogaus protas eiti girtų mokytį blaivybei ir santūrumo? Ar tu eitum?

— Ne, aš tai ne, — ir krūpteliu.

Pasirodo, senis buvo Birželio minėjime. Svečias iš Woodhamo taip gražiai kalbėjo, tokiais ugningais žodžiais, kad Saladūnas net apsiverkė. Kuoka matė ašaras.

— Aukso žodžiai! — tarė jis Kuokai po minėjimo. — Matai, kaip gražiai šnekėjo? — sakė jis. — Būkim dor lietuviai, būkim šventi lietuviai, bet būkim kieti. Pirmiausia būkim kieti sau! Šventi žodžiai!

Čia Saladūnas kalbėjo Kuokai, šaliais Činga tam pė už rankos svečią ir šaukė:

— Nebūk mažas, panašiai, suprant. Einam, einam panašiai, po truputį.

Saladūnas sukluso. Apie svečią didėjo būrys. Šali Čingos sustojo Kirvuko žmona.

— Ar tau reikia pagalbos? — tarė ji. — Įsim u galvos ir už kojų ir sutvarkysim svečią.

— Suprant, gerti vadinu, panašiai, lašukas nepakenks.

Saladūnas tylom pasitraukė nuo Kuokos ir atsirėm į sieną. Akimis jis sekė vis tą būrelį. Žmonės išsivaikščiojo. Pamažu sudilo ir tasai likęs būrelis. Kai Kuoka da grįžtelėjo į Saladūną ir šūktelėjo jam, tai Činga stabd pravažiuojančius taksius. Svečias laukė šaligatvyje ir kalbėjosi su Kirvukais. Tarpais stipriau kas nors sušukdavo nuo autobusų sustojimo vietos. Atsisaukdavo Kirvukienė. Ji sustabdė ir Kuoką. Kai pro šalį ėjo Saladūnas, tada privažiuavo taksis. Senis kelis kartus atsigrižo, kol visi sulipo.

Savišalpinėje būrelis turėjo atskirą kambarį. Visi jau buvo įsile, kai vidun įėjo senis. Kuoka atsimeina, kad saulė nebestipriai jau švietė — tik mažas ruoželis buvo matyti pro langą, storumo kaip lenta. Kuoka taip pat atsimeina, kad prieš Saladūną įeinant Kirvuko žmona tarė svečiui:

— Dabar nugsim, paskui krisim į lovą, gerai išprkaituosim, ir sloga praeis, — ir paskui nusikvatojo ir vie-

Teisės patarimai



Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime "Kielevio" skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad ateiti Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome atsiųsti tiesiog šiai adresu:

Dr. M. Sveikauskienė, Attorney at Law.
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Esu antros kartos lietuvaitė. Mano vyras yra amerikietis, airių kilmės. Esame vedę 19 metų. Turime tris vaikus: 18, 17 ir 15 metų. Jau keletas metų, kaip mes prastai sugyvename. Teisybę sakant, mes niekuomet gerai nesugyvenome, bet, kai vaikai buvo visai maži, aš buvau tiek užsiėmusi jų auginimu, kad dėl to retai tesiskundavau. Paskutinię treji metai buvo kaip tikras pragaras, ir po didelių nesutarimų ir barnių buvau priversta kreiptis į advokatą dėl skyrybų. Dabar jau penki mėnesiai, kai mes gyvename atskirai. Vyras pasiėmė butą ir mums paliko gyvenamą namus.

Mano vyras yra gerai išsimokslęs ir labai gerai uždirba. Be to, jis prieš metus paveldėjo iš savo tėvo dvių seimų namus ir nemažai pinigų. Taigi, mes esame persiskyrę (separated). Jis, t. y., mano vyras numo duoda 100 dolerių per savaitę pragyvenimui.

Dabar aš Tamstai pasakyčiau, kodėl aš kreipiuosi į Tamstą su klausimu.

Mano advokatas, kuris yra laikomas labai geru advokatu, yra labai nervuotas ir nekantrus. Jis atsisako man bent ką išaiškinti. Kai aš klausiu apie kokį nors reikalą, liečiantį mano padėtį, jis man sako, kad jis neturi aiko klausytis visokių niekų, kad jo laikas yra pinigų ir kad jis padaro viską, kas galima man padėti, bet kad aš jam nekvaršinsiu alvos.

— Aš jį daug kartų klausiau, todėl jis man negauna didelio (skyrybų - divorce). Jis man vis pusiau lūpų aiškina, kad jis žino, ką daro. Man atrodo, kad aš esu nei pakarta, nei paleista.

Gal aš norėsiu vėl ištęsti? Kas gali žinoti? Mano vyras prieš metus turėjo rimtą skilvio operaciją: žmonės ako, kad jis turi vėžį. Man peria patiktų su juo galutinai išsiskirti, o ne laukti jo mirties.

Pasakyk Tamstai, ar yra geriau turėti separaciją, kaip kad aš gavau, ar geriau gauti tikras skyrybas — divorce?

Žmona

Massachusetts.

Atsakymas

Nuostabu, kad žmonės turi tiek mažai pasitikėjimo savo pačių advokatais. Advokato pareiga yra suinkti visas jam reikalingas žinias

ir vesti bylą galimai geriau kliento labui. Jeigu jam bus reikalo gauti iš Tamstos papildomų žinių, jis paprašys Tamstą tas žinias jam suteikti. Reikia nepamiršti, kad advokatas turi ir kitų klientų, kurių atžvilgiu jo pareiga yra tokia pat, kaip ir Tamstos atžvilgiu. Advokatu ne visuomet užtenka laiko išklausti viską, ką jo klientas randa reikalo jam asakoti. Be to, advokatas, kaip ir kiekvienas kitas žmogus, ne visuomet gali būti kantrus ir ramus. Advokato darbas yra tokio pobūdžio, kad jam tenka dažnai turėti nervų įtempimo. Esu tikra, kad jei Tamsta pasakysis savo advokatu rimtai ir nesinervindama, kad Tamstai yra laikas neaišku ir kad Tamsta turi klausimų, jis, turėdamas laiko, išaiškins smulkiai ir nuodugnai neaiškų reikalą.

Aš teatsakau per laikraščius į bendro pobūdžio klausimus ir tik bendrais bruožais. Nenoriu ir negaliu kisti į kito advokato santykius su jo klientais. Yra atsitikimų, kuriais advokatu gali pasisekti gauti iš teismo separaciją (savo klientui arba klientei), remiantis tokiu pagrindu, kurio neužtektų skyryboms (divorce) gauti. Skyrybos (divorce) yra labiau galutinio (final) pobūdžio, negu separacija. Separacijos atveju dažnai tikimasi, kad vyras ir žmona, kiek pagyvenę atskirai, "at- aus" ir nutars tęsti bendrą gyvenimą. Todėl teismas "nuolankiau" žiūri į jam pateikiamus "pagrindus" separacijos atveju. "Pagrindai" skyryboms (divorce) gauti yra griežtai nustatyti įstatymuose, ir, jeigu, teismo nuomone, aplinkybės yra tokio pobūdžio, kad jų pagrindų "nematyti", tada skyrybos nėra suteikiamos.

Tamstai atveju. Tamstos advokatas, išstudijavęs visose Tamstai aplinkybėse, galėjo būti tos nuomonės, kad Tamsta neturi teisinio pagrindo skyrybų prašyti, bet kad jam pasiseks gauti "separation". Advokatas gali turėti galvoje ir kitus "išro kavimus". Pav., gal jis tiki- si, nors Tamstai to nesako, kad Tamsta ir Tamstos vyras dėl savo ar savo vaikų labo nutarsite dėti pastan- gų tolimesniam bendram gyvenimui. Man atrodo, kad Tamstai turėtų būti aišku, kad Tamstos advokatu rūpi Tamstos reikalai, ir gad jis yra geresnė pozicijoje pada- ryti nutarimą dėl Tamstos teisinės padėties, negu Tamsta pati.

na uždainavo: "Žalias vyras ne vanduo..." Dar kiti nebuvo suspėję įsijungti jai į talką, kai Kuoka pamatė kambarį Saladūną ir įbėdė į jį akis.

(Bus daugiau)

DETROITO NAUJIENOS

Vasario šešioliktosios minėjimai

Sakau minėjimai, daugiskaitoje, todėl, kad Detroito metropolijoje nepriklausomybės šventė buvo minima keleriopu būdu ir keletą dienų.

Pats pirmasis subruzdymas įvyko vasario 2 d. Tuomet būrelis jaunuolių, studentų bei vidurinių mokyklų moksleivių, nuėjo į Detroito mero Romano Gribbs įstaigą paprašyti proklamacijos, vasario 16 dieną skelbiančios Lietuvos diena Detroito mieste. Delegacijai vadovavo LSS (studentų sąjungos) Detroito sk. pirmininkas Robertas Selenis. To paties pirmininko vadovaujama, vėl išimtinai iš jaunų žmonių, jau tik universitetų studentų sudaryta, kita delegacija proklamacijos gavimo tikslu vasario 10 d. lankėsi Michigano sostinėje Lansinge. Gubernatoriui William G. Milliken sergant, delegaciją priėmė ir proklamaciją pasirašė vicegubernatorius James Brickley. Nors tik dvidešimčiamečio, bet jau turinčio Lansingo valdžioje pažinčių, R. Selenio delegacija buvo įleista į Michigano valstijos atstovų posėdžių salę, o iš ten ir į posėdžiaujančių senatorių patalpas. Vienur ir kitur posėdžiai buvo nutraukti, jaunieji delegatai gražiai pristatyti, jiems gausiai plost. Nors Detroito spaudą šį retą įvykį ir nutylėjo, bet naudos lietuviškam reikalui buvo apsieiti gauta.

Atskirai Vasario šešiolik- tąjį paminėjo abi liuanistinės mokyklos pamokų metu. Taipgi paminėjo savo sueigos skautai, savo susirinkimuose ateitininkai. O kana- diškas Detroito satelitas Windsoras, kuris praityje vis kviesdavosi tą patį Detroito pagrindinio minėjimo kalbėtoją, šimet kiek kitaip pasielgė. Į Windsorą vasario 13-sios rytą buvo pakviestas jau minėtas R. Selenis, kad jis jaunimo atstovams jaunimo metų progą pasakytų kalbą. Iš minėjimo dalyvių girdėjau, kad juro prele- gento kalba buvusi labai gera.

Vasario 13 d., po vėlavos iškilmingo pakėlimo (šau- liai, skautai, ateitininkai) prie Detroito rotušės, po iškilmingų pamaldų visose trijose Detroito lietuvių bažny- ciose, pagrindinis, masinis minėjimas įvyko Mercy ko- legijos McAuley auditorioje. Prasidėjo maždaug penkiolika po trijų ir užtruko apie tris valandas. Dalyvavo apie 700 su viršum žmonių, taigi beveik visas Detroito lietuvių aktyvas. Nesimul- kinant su kilk-sėsk-stok-sėsk- gerbė-sėsk ceremonijų apra- šinėjimu (jos prasidėjo su Adomu ir Leva ir, turbūt, tę- si iki amžių pabaigos...), čia paminėtini keli momen- tai.

Minėjimą atidarė jaunas, prieš pusantų metų moks- lus baigęs, adv. Raimuntas Sakis-Sukauskas, Detroito Lie- tuvių Organizacijų Centro valdybos pirmininkas. Prog- ramai vadovavo irgi tikrai mokslus baigęs daktaras Vytautas Baukys. Skautai skaitė jau anksčiau minėtas

proklamacijas. Iš lietuviškų organizacijų pusės kalbą pa- sakė chigagieškis svetis L.R. K.F. ir Altos vicepirminin- kas Kazys Kleiva. Iš ameri- kiečių pusės kalbėjo net du: buvęs Michigano gubernato- rius, JAV ambasadorius Ar- rikoje, dabar Michigano vyr. teismo teisėjas G. Men- nen Williams ir buv. Detroito miesto tarybos pirminin- kė,ėjusi miesto mero parei- gas, teisių daktarė Mary Beck.

Patį didžiausią ir geriau- sią įspūdį publikai paliko beveik šimtinės jaunuolių meninė programa. Čia pasi- rodė mūsus Jaunimo cho- ras, diriguojamas Stasio Sli- žio, ir tautinių šokių ansam- blis Šilainė, vadovaujama Galinos Gobienės. Pirmieji darniai sudainavo keletą gražių lietuvių kompozitorių bei liaudies dainų, o antrieji nepaprastai puikiai sušo- ko keletą tautinių šokių.

Prieš minėjimą ir pertrau- kos tarp oficialiosios bei me- ninės dalies metu buvo ren- kamos aukos Altai. Surinkta netoli pusketvirtos tūkstan- čio dolerių, tad tik pora sim- tų mažiau, negu pernai, bet gerokai daugiau, negu anks- tesnių minėjimų atvejais.

Tenka pasakyti, jog Vasa- rio 16-ji buvo įspūdingai pris- iminta abiejų radijo valan- dų (Lietuviškų Melodijų ir Lietuvių Balso) transliacijų programose. O minėjimo iš- vakarėse, taigi vasario 12 d. vakare, lietuvių namuose buvo pagerbtas pagrindinis kalbėtojas K. Kleiva. Čia prie gausios vakarienės susi- rinko apie 40 mūsų iškilnių visuomenininkų ir sveikini- mo kalbose K. Kleivai pa- linkėjo sėkmės sekanciją die- gų bei ateities darbuose. Vi- siems dėkodamas K. Kleiva išskėlė Altos svarbą ir kvietė remti Altą visada, iki Lietu- va atgaus laisvę. Vaisių va- dovų buvo Dloco pirm. R. Sakis-Sukauskas.

Vasario 14 d. laidoje di- dydis Detroit News dienra- stis patalpino įdomų straips- nį — pasikalbėjimą su K. Kleiva apie Lietuvos vargus, apie komunizmą, apie Simo Kudirkos teismą. Straipsnį išrūpino Saulius Simoliūnas, Dloco vicepirmininkas.

Komentaru, manau, nere- kia. Nebent tiek, kad Detroito lietuviai tebėra gyvi, gau- sūs, Lietuvos nelaisvės nepa- miršta, laisvės aspiracijos remia. Ir kad yra vilčių, jog bent dalis jaunosios kartos nenuėjo šunims sėko pauti bet tvirtai seka tėvų pėdo- mis.

Alfonas Nakas

DAR VIENI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

Nidos spaustuvė Londone išspausdino Vlado Poželos knygą "Jaunystės atsimini- mai", kurią redagavo Pran- kas Čepėnas, išleido Ameri- kos Lietuvių Socialdemokra- tų S-gos Literatūros fondas, lėšas parūpino Povilas Bra- zaitis. Kaina \$4.00.

Knyga gražiai išleista, skaitoma kaip romanas. Knygos mėgėjams tai graži dovana.

Kai tik gausime jos eg- zempliorių parduoti, tuoj paskelbsime.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukili- mas, parašė Stasys Michel- sonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januš- kis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės me- tu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blamo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komu- nizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$5.60, bet visos kartu par- uodamos už \$2.

Ką tik gavome

Vaišvilkas, romanas, pa- rašė Juozas Kralikauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

Moters širdis, autorius — Guy de Maupassant, 267 psl., kaina \$2.60.

Lemtingos dienos, Jono Jaškausko apysaka, kaina \$2.50.

Dailininko žmona, roma- nas, parašė Juozas Timinis, kaina \$5.00.

Namas geroj gatvėj, ro- manas, parašė Jurgis Jan- kus, kaina \$4.00.

Vėjas lekia lyguma, roma- nas, parašė Aloyzas Baro- nas, kaina \$4.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kai- na \$5.00.

Atlaidų pavėsyje, roma- nas, parašė Povilas Abelkis, 167 psl. kaina \$4.00.

Dvidešimt viena Veronika, omanas, autorius Kazimie- as Barėnas, 458 psl., kaina ninkštais viršeliais \$4.50, detais — \$5.00.

Liepalotų medynuose, a- ybraižos, parašė Petronėlė Drintaitė, 216 psl., kaina ninkštais viršeliais \$3.00, kietais — \$3.50.

Kad Ji būtų gyva, Emili- jos Čekienės straipsnių rin- kinyje, 216 psl., kaina \$5.00.

Didieji dabarties klauši- mai, parašė Antanas Macei- na, 325 psl., kaina \$6.00.

Kvartetas, 4 dramos, au- torius Kostas Ostauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Didžiosios Lietuvos Kuni- gaikštijos 1529 m. Statutas, 261 psl., kaina \$10.00.

Vietinės žinios

Smagiai praleistas vakaras su Birute Pukelevičiute

Praeitą šeštadienio Kultūros Klubo programa buvo viena iš pačių įdomiausių šį sezoną. Tai, kaip ir buvo skelbta jaukus vakaras su aktore ir rašytoja Birute Pukelevičiute, pakviesta iš Chicago.

Nors oras buvo labai blogas, bet B. Pukelevičiutės paklausa ir pamatyti prisirinko pilnutėlę Tarptautinio Instituto salę, ir daugelis atklampoję per sniegus ir balas pėsti.

Viėšnios atliekama programa truko kone tris valandas. Per tą laiką rašytoja pasiskaitė ištrauką iš savo romano "Astuoni lapai", iš "Metų" poezijos rinkinio, jaunimui skirtų pasakų bei filmuotų "Aukso žąsių" galaliuką. Lietuviškai ir jos pačios angliškai vertime.

J. Gaideliui pianinu palydint po vieną F. Kiršos, K. Binkio ir Maironio eilėraščių, ištrauką iš savo romano "Rugsėjo šeštadienis" ir raudą iš konkurso skirtos misterijos. Raudą, kuri truko apie 25 minutes, autorė deklamavo atmintinai. O tarp šių literatūrinių dalykų dar buvo ir gana gausių intarpų — pasipasakojimų iš savo gyvenimo įdomesnių valandėlių.

Taigi, šį kartą Birutė Pukelevičiutė regėjome ir girdėjome visą. Nerašant ilgose recenzijos, išvadą galima būtų pasakyti, kad jėnai seniai kritikos įvertinta puiki rašytoja ir gera aktorė. Birutė Pukelevičiutė yra menininkė ir moteris, sakyti, tiesiai pilna parako ir verdančio spirito, kuo tik labai reta kuri kita jos giminės atstovė galėtų pasigirti.

Tokių mums būtinai reikėtų daugiau.

A.

Atsirevanšuota

Praeitą penktadienį So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos šachmatininkai iškovė,

jo puikią pergalę, įveikdami Northeastern universiteto rinktinę 4½-1½. Tai ketvirtas iš eilės mūsų šachmatininkų laimėjimas Bostono tarpklubinėse rungtynėse ir garbingas atsirevanšavimas už praeitą rudinį patirtą pralaimėjimą 3½-1½. Dabar taškus laimėjo Aleksis Klinovas 1, Algis Makaitis 1, Algirdas Leonavičius 1, Kazys Menkis ½ ir Jurgis Zozas 1.

Šį penktadienį So. Bostono LPD-ją atvyksta pat stiprioji Bostono lygos komanda — Harvardo universitetas. Rungtynių pradžia 3 val. vak.

Atleidžia iš laivų statyklos

Bostono karo laivų statykloje dirba per 5.000 asmenų. Numatoma iš jų atleisti 518.

Pakels mokesť už vandenį

Vandens vartotojai Bostono už vandenį turės mokėti nuo 50% iki 71% daugiau negu dabar moka.

Mažiausi vartotojai, kurie suvartoja per metus ne daugiau kaip 6.700 kub. pėdų ir moka \$20, mokės \$30. Tiems, kurie suvartoja per 4 mil. kub. pėdų, mokesť bus pakeltas 71%.

Tas mokesčio pakėlimas duos miestui per metus \$9 milijonus daugiau, negu iki šiol.

Veltui jie negavo \$664.000

Pernai Massachusetts lo-bistai gavo \$664.000.

Lobistai, išvertus i lietuvių kalbą, būtų prieškambarininkai. Tai asmenys, kurie trina siemelio ir senato orieskambariuose ir visokiomis būdais stengiasi palenkinti įstatymų leidėjų lobisto atstovaujama reikalui. Kaip lobistas senatorių ar siemelio atstovų paveikia, tai jau jo "menas". Iš praktikos žinoma, kad jie įstatymu leidėjus vaisina, apmoka keliones, duoda rinkimų išlaidoms ir kt.

Daugiausia lobistams išleido draudimo bendrovės.

LIETUVYBĖS CENTRAS VOKIETIJOJE

Vasario 16 gimnazija yra mokymo bei auklėjimo įstaiga, kurioje šiuo metu mokosi apie 100 jaunuolių iš Vokietijos, Anglijos, JAV ir net Pietų Amerikos. Tačiau gimnazija yra ir lietuvių bė centras: ten kasmet vyksta kultūriniai renginiai, suvažiavimai bei paminėjimai.

Gimnazijai būtinai reikalingas mokinių bendratis. Mergaičių bendratis jau pradėtas statyti, išmūrytos sienos ir suremti sparai stogui. Jo statyba kainuos 420.000 DM (130.000 dolerių), kurių du trečdaliu apmoka Vokietijos vyriausybė, o vienas trečdalis — apie 43.000 dol., — tenka sudėti lietuvių visuomenei.

Tam reikalui ir Bostone renkamos aukos. Pernai čia surinkta apie 400 dol. Šiemet sudarytas aukoms rinkti vėjauš komitetas, į kurį įeina (alfabeto tvarka) Stasys Griėzė - Jurgeliūčius, Ona Ivaškiėnė, Juozas Kapočius, inž. Juozas Rasy, inž. Antanas Škudzinškas, inž. Romas Veitas ir teisininkas Juozas Vembrė.

Komitetas maloniai kviečia visus lietuvių didesne ar mažesne auka prisidėti prie Vasario 16 gimnazijos mokinių bendratis statybos.

Auką prašome siųsti:

St. Griėzė - Jurgeliūčius, Keleivio redakcija, 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127, arba

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 395 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Sukrskime ir paremkime VIENINTELĮ LAISVAJAME PASAULYJE lietuviško švietimo židinį!

— Kur du stas, visadas daugiau padarysi!

Vasario 16 gimnazijos bendratis vėjauš k-tas Bostone

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos salėje St. ir V. Minkų radijo rengiama 38 m. sukaktuvinė talentų popietė ir "Miss Lithuania of N.E." gražuolės balius.

Kovo 25 d. 7:30 val. vak. dr. Česlovo Masačio paskaita "Poezija ir filosofija matematikoje" Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave. Bostone. Rengia Bostono LB Kultūros klubas.

Kovo 26 d. Jordan Hall salėje Izidoriaus ir Vytenio Vasyliųų smuiko ir fortepijono koncertas.

Balandžio 9 d. So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos trečiojo aukšto salėje Lietuvos radijo valandos Laisvės Varpo pavasarinis koncertas.

Balandžio 15 d., šeštadienį, skaučių Židinio vakarone su aktoriais J. Kelečium ir L. Barausku iš Chicago.

Balandžio 22-23 dienomis dail. Viktoro Vizgirdos kūrynių paroda Tautinės S-gos namuose, 484 4th St., So. Bostone. Parodą globoja Bostono LB Kultūros klubas.

Balandžio 23 d. Stepono Dariaus posto salėje (168 H St.) bus Sandaros Moterų klubo banketas našlių kariėnei pagerbti.

Miami Lietuvių Piliėčių klubas, 3655 North West 34 St., sveikina visus klubo rėmėjus ir linki sveikiems sulaukti Velykų švenčių.

Taigi, pag. dėkojame visiems, kurie atsilanko į mūsų klubą ir tuo pataria mūsų gerus darbus.

Klubo valdyba ir direktoriai

CLEVELAND, OHIO.

Nepriklausomybės iėventė buvo vasario 13 d.

Ją surengė Altos skyrius erdvioj ir naujoj parapijos salėje, kuri buvo pilna, nors oras buvo labai blogas. Dalyvavo latvių, estų ir ukrainiečių atstovai.

Minėjamą pradžioje Altos pirmininkas, skautai inėšė vėliavas, Čiurlionio ansamblis sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Kalbėjo apskrities komisierius Frank Pokorny ir naujasis miesto burmistras R. Perk.

Chicagoietis inž. Jonas Jurskūnas įdomioje kalboje daugiausia liė išėivijos pareigas ir jaunimo reikalą. Jo kalbai ribotas laikas buvo tikras nuostolis susirinkusiems.

Meninės programos pirmąją dalį atliko A. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis. Jo jaunų, gražių tautinių drabužių pasipuošusių abiejų lyčių dainininkų sudainuotos 5 dainos paliko gilų įspūdį. Jei meninė programa būtų buvusi ir baigta tokiame lygyje, minėjamą reikėtų laikyti labai pasisekusi.

Daugiau dėmesio savanoriams

Čia gyvena apie 10 Lietuvos kariuomenės savanorių. Kaikurie jų jau silpnos sveikatos, todėl nebesilanko į visus pobūvius.

Nepriklausomybės šventės rengėjai, jeigu jau nepajėgia tų savanorių aplankyti, tai turėtų bent laiškais juos pasveikinti. Juk jie yra tie, kurie savanoriškai buvo pasiryžę net savo gyvybę už tautos laisvę aukoti.

Vasario 13 d. surengtame Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjime dalyvavo ir 4 savanoriai. Vytautas A. Brazulis, Juozas Kašuba, Voldemaras Šenbergas ir Vyties Krvžiaus kavalierius Juozas Urbaitis, bet pirmininkaujantis, suminėjęs kitatautiū delegacijas, tik prabėgomis priminė, kad salėje yra ir keli savanoriai.

O kai scenon sukviestiems pasizymėjusiem buvo segiojamos gėlės, savanoriai buvo pamiršti. Kodėl? Nejaug rengėjai galvoja, kas savanoriams pagerbti geriausias būdas — jiems mirus parašyti gaudų nekrologą?

A. Plavičius

ST. CATHARINES, ONT.

Skautai rengia Jonines

Skautų Rėmėjų komitetas vasario 6 d. nutarė ir šiemet rengti Jonines birželio 24 d. ne tik Kanados, bet ir Amerikos lietuviams gerai žinomoje vietoje — Meriton Community Center Hall. Salė jau pasamdyta, su V. Babicku susitarta muzikos reikalui. Jo orkestras, kaip žinoma, yra geriausias.

Meninė programa dar nepaaiškėjo, bet tikimasi vi-

suomenę nustebinti, nes tariamasi su dideliu meniniu vienetu, kuris St. Catharines dar nėra buvęs.

Komitetas prašo kitas organizacijas tą dieną susilaukyti nuo savų renginių, nes Joninių pėlnas skiriamas jaunimui (skautams), dėl kurio visi sielojamės.

Komiteto sekretorius

INZINIERIŲ SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos suvažiavimas bus spalio 7-9 dienomis Washingtono Marriott viešbuty. Juo rūpinasi specialus komitetas, kuriam vadovauja inž. Stasys Bačkaitis.

Suvažiavimo programa bus įvairi, įdomi ne tik inžinieriams. Numatytos pamaldos Tautos Šventovėje, priėmimas Lietuvos atstovybėje, Adomo Galdiko kūrynių paroda, koncertas-balius, įžymijų miesto vietų lankymas, lietuvių architektų darbų apžiūrėjimas ir kt.

REIKALINGAS KUNIGAS

Lietuvių Tautinei Katalikų parapijai Scrantone, Pa., reikalingas lietuvis kunigas, Suinteresuoti prašomi kreiptis į Jo Ekselenciją vyskupą Anthony Rysz, 529 East Locust St., Scranton, Pa. Tel. (717) 343-6017.

Lietuvių Tautinės parapijos kleb. kun. Julius Gaspariūnas

Ieškau žmogaus, kuris galėtų pas mane apsigyventi ir padėtų prižiūrėti namus.

Pageidautina, kad turėtų savo mašiną pavaziuoti apsipirkti, nes miestukas yra atokiai.

Duosiu pilną išlaikymą.

Rašyti: Mary Sarpalius 611 No. Parkhill West Frankfort, Ill. 62896

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijo šė stoties WLYN, 1360 k lokikly ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienų. Perduodama: Vėliausia pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvej, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

Dviejų savaitių Ekskursijos i Lietuvą

Vyksta: BIRŽELIO 8, LIEPOS 13, RUGPĖČIO 17 ir GRUODŽIO 21.

- Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
- Norintieji pratęsti savo atostogas ilgiau, galės ap-lankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.

Ekskursijos išvyksta iš

CHICAGOS, BOSTONO, NEW YORKO ir MONTREALIO.

Grupėse dalyvių skaičius ribotas - NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway South Boston, Mass. 02127 Telefonas: 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniėnė

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą, neužmirėti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — ir code.

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA

NIA, 187 psl., kaina \$3.00. Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiems angliškai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeitimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų liškų skyrių, kuriame kukliame abipusį pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų išėivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko jo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir tigoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS ieieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinė pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1.000.00 apdraudes tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALE APDRAUDA nandinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1.000.00 akcidentales apdrauves mokesť \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Brangiam draugui

PETRUI NAVAZELSKIUI,

jo tėveliui Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

Danutė ir Lionginas Izickiai

Daug nusipelnusiame Lietuvių Darbininkų draugijai

VINCUI ANESTAI

mirus, jo dukrai Mildai, kitiems giminėms ir bičiuliams gilią užuojautą reiškia valdybos vardu

Vytautas Jackūnas
Povilas Brazaitis
Napoleonas Jonuška

Mielam mokyklos draugui

PETRUI NAVAZELSKIUI,

jo tėveliui Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Balys Brazdžionis ir šeima

Vietinės žinios

KAS DAR NEATLIKO SAVO PAREIGOS?

Jeigu kas svarbios priežasties buvo sutrukdytas dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjime ir todėl neturėjo progos ten atiduoti savo aukos Lietuvos laisvinimo reikalams, tai gali padaryti dar ir dabar. Altos skyriaus prašomas Keleivis sutiko priimti aukas ir jas perduoti Altai.

Kaziuko mugė artinasi

Bostono skautės, skautai ir jų skautai šiais metais, kaip ir visais kitais, sparčiai ruošiasi Kaziuko mugėi. Mugė įvyksta sekmadienį, kovo 5 d., So. Bostono Lietuvių Piliečių d. jos salėje. Atidarymas 12:30 val. dienos.

Skautai, skautės ir jų tėveliai laukia svečių su pietumis, lietuviškais tortais ir kitais skanėstais antrojo aukšto salėje. Trečiajame aukšte galėsite rasti gintarų, rankdarbių, darytų pačių skautų ir iš Lietuvos. Tiek mažai, tiek ir dideli turės progos

pamatyti vaidinimą "Pelenė", režisuojamą s. P. Kalvaitienės ir atliekamą pačių skautukų. Vaidinimo pradžia 3 val. po pietų.

P. Brazaičio gimtadienis

Povilas Brazaitis praeitą

sekmadienį minėjo savo amžiaus 86 metų sukaktį. Ta proga jį aplankė Keleivio redaktorius ir įteikė ką tik išėjusį Vlado Poželos atsiminimų knygą "Jaunystės atsiminimai", kurią išleido Amerikos Lietuvių Socialdemokratų S. gos. Literatūros Fondas Povilo Brazaičio parūpintomis lėšomis.

Religinis koncertas kovo 12

Sv. Petro lietuvių parapijos choras, talkininkaujant Arlingtono Filharmonijos chorui ir Berklee kolegijos orkestrui, atliks Cherubini "Requiem". Dėl Sv. Patriko šventės ir parodo So. Bostono koncertas atkeliamas iš kovo 19 d. į sekmadienį, kovo 12 d. 3:00 val. po pietų.

Koncerte solistai bus Benediktas Povilavičius ir draminis tenoras iš Italijos Pafilio Cafarelli. Taip pat dalyvaus jaunas ir daug žadantis lietuvis vargonų solistas Albinas Prižgintas, baigęs Juilliard konservatoriją magistrato laipsniu ir gavęs Fullbrighto stipendiją, studijas dar tęsęs Vokietijoje. Jis atliks Bacho, Liszto ir Messieno kūrinius.

Koncertui talkininkauti taip pat sutiko smuikininkas Izidorius Vasyliūnas.

Chorams ir orkestrui diriguos Jeronimas Kačinskas.

Koncertas bus Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone.

Tik išmintingas prašo patarimo, kvailas viską žino.

Lietuviai krepšininkai bus rodomi televizijoje

Vasario 12 d. Lietuvių Piliečių d. jos krepšininkai pralaimėjo Mission Pals komandai 58-63, tačiau sekantį savaitę laimėjo prieš daug stipresnę komandą — Monroe Club — 76-65. Pastarosiose rungtynėse daugiausia taškų įmetė A. Baika (23), G. Kuodis (19), L. Gineitis (11), A. Analaukas (9) ir D. Paliulis (8).

Praėjusį penktadienį, vasario 25 d., mūsų krepšininkai sužaidė su Senior East lygos ir Bostono miesto čempionais Boston Stars. Lietuviai puikiai žaidė, bet čempionų neįveikė, ir Boston Stars laimėjo santykiu 88-71. Daugiausia taškų įmetė L. Gineitis (19), D. Paliulis (15) ir R. Kondratas (10).

Šios rungtynės bus perduodamos per televiziją šeštadienį, kovo 4 d., 10:30 val. vak. 56 kanalo programoje One-on-One.

Pažymėtina, kad lietuviai krepšininkai baigė sezoną antrojo vietoj Senior East lygoje, laimėdami 6 rungtynes ir pralaimėdami tik 2, taigi pateko į finalus ir gal pasieks nuveikti net ligi miesto pirmenybių.

Altos susirinkimas penktadienį

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus susirinkimas bus šį penktadienį, kovo 3 d. 8 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių d. jos patalpose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

IESKOMAS J. JANULIS

Klementina Kriaučiūnaitė-Noršienė prašo atsilipti savo brolių Joną Janulį, gyvenusį South Bostone. Rašyti šiuo adresu: Salguero 3013, Buenos Aires, Argentina

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad patarnaujame atsisakant su mokėčių įstaiga (Income Tax Service).

Mūsų įstaiga A.B.U. Realty yra 507 E. Broadway, So. Bostone (prieš Minkų gėlių parduotuvę). Ji atidaryta nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Mūsų įstaigoje yra užsiregistruvusių daug pajėgių namų pirkėjų. Norintieji namus pirkti ar parduoti prašomi kreiptis į mus telefonu ar asmeniškai.

—Algis ir Bronius Uteniai—
A.B.U. Realty
Telefonas: 269-6198

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST. QUINCY
(Just beyond the Hollow)



CITGO CLIMATIC HEATING OILS



OUR CUSTOMERS GET 24 HR. BURNER SERVICE

Golden Platter Parts Protection Plan

Over 40 years experience... Easy budget payment plans

CALL 773-4949 or 436-1204

AR TURITE NAUJAUSIĄJĄ

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę?

Tai Pulgio Andriūso, Bernardo Brazdionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba.

Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5.

Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Trečiadieniais nepriimama

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektriniai prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir

biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visada iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbiotos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesiunčiame.



Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Galima užsisakyti rublių

certifikatus, automobilius,

šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

DABAR

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5½%**

už visus kitus indėlius moka **5¼%**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas uždarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau

Namui iš lauko ir viduje.

Lipdu papirus ir taisau viską, ką pataisyti reikia.

Nauduju tik geriausias medžiagas.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Papiruso Siemonas

Stiklas Langams

Virklos reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Virklos geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skaytes, męgtinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu

Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5

Šeštadieniais 8—12

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis